

Izdaja Delavske univerze
Domžale, Kolodvorska c. 6
telefon 72 082. — Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Milan Flerin. —
Izhaja vsakega 15. v mesecu. — Ziro račun: številka 5012-3-50. — Cena 0,50 din. — Tiska tiskarna "Toneta" Tomšiča v Ljubljani

Občinski

poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LIUDSTVA OBČINE DOMŽALE

Srednjeročni plan:

Po starem — ali korak naprej?

Vprašanje v naslovu zveni morda nekoliko retorično, vendar je utemeljeno. Zakaj?

Smo pred dokončnim oblikovanjem in sprejetjem programa dolgoročnega družbeno-ekonomskega razvoja Slovenije, srednjeročnega plana razvoja Slovenije in Jugoslavije za obdobje 1971 — 1975. Izdelani so programi razvoja posameznih gospodarskih panog. Zato se vsiljuje vprašanje: kako daleč smo s pripravami srednjeročnih programov razvoja naše občine in posameznih naših delovnih organizacij?

Za pripravo srednjeročnega programa razvoja občine od leta 1971 do 1975 je občinska skupščina imenovala kot temeljnega nosilca posebno 14-člansko komisijo strokovnjakov iz gospodarstva, šolstva, zdravstva in drugih družbenih služb. Ta je doslej opravila prvo stopnjo zbiranja najpomembnejših podatkov o dosedanjem razvoju gospodarstva in drugih dejavnosti. Ti podatki bodo osnova za oceno dosedanjega razvoja občine in možnosti napredovanja, zlasti pa še temeljnih strateških ciljev razvoja industrije, kmetijstva, obrti, komunale in drugih dejavnosti.

Se ta mesec bodo začele delati tudi podkomisije za posamezna področja, ki bodo pripravile gradivo za razpravo o posamez-

nih področjih (industrija, obrt, kmetijstvo itd.).

Kljub dopustom in počitnicam so bila v poletnih mesecih tudi nekatera posvetovanja v zvezi s pripravami srednjeročnega plana razvoja občine. Tako je razpravljaj o pripravah tudi občinski politični aktiv. V tem času so skupaj razpravljali o tem tudi člani komitejev občinskih konferenc Zveze komunistov Domžal in Kamnika ter člani komisij za pripravo srednjeročnega plana občinskih skupščin Domžale in Kamnika. Dogovorili so se za tesno sodelovanje pri pripravah in zlasti še za usklajevanje razvojnih programov posameznih dejavnosti, kar je nedvomno nujno, saj sta obe občini zaključena celota, ki imata podobne značilnosti in stopnjo razvitosti ter v osnovi enake cilje razvoja. Domenili so se za izmenjavo gradiva, skupno delo pri izdelavi posameznih programov (npr. komunale itd.), pa tudi za pospešeno vključevanje vseh strokovnjakov in organizacij, ki lahko, oziroma morajo sodelovati pri pripravi tako pomembnega dokumenta, kot je prav srednjeročni plan. Do sem vse v redu! Zaskrbljujoče pa je, da temeljni nosilci

Črne pike na belem ekranu

Pri nas, v naši samoupravni ureditvi se trudimo, da bi bilo vse prav, vse ravno.

In tudi je! Skoro vse prav. Po vseh naših napisanih in nenapisanih zakonih, vse pravično. Če pa se na bleščečem belem ekranu, ki mu pravimo tudi »družbena skupnost«, le pojavi tu pa tam črna pika, pravimo, da je to stvar posameznika, ki ima eden kot drugi to lastnost, da mu kdaj pa kdaj spodleti.

Razmišljam, in najbrž ne sam, o dveh novicah, objavljenih v zadnji številki Občinskega poročevalca.

»Kot na Kozjanskem« izganjajo med nami, pred nami Leopolda Brčarja v hribovski vasi Gaberje iz stokrat dotrajane bajte pod nebo, ker jo pač mislijo podreti. Polde Brčar, udeleženec NOB s priznanimi dvojnimi leti od leta 1941, invalid, ves bolehen, z družino vred ne ve ne kod ne kam.

To vest o Brčarjevi silno težki situaciji smo mi vsi mirno brali in si mislili, kako, da ga ni v seznamu upravičencev dolgoročnega posojila za gradnjo, oziroma adaptacijo stanovanj udeležencev NOB, ki ga je v isti številki Poročevalca objavil upravni odbor tega skada pri občini Domžale.

Brčar najbrž ni vedel za to ugodnost borcev, ki je skoraj enaka darilu. Tudi kdo od znancev tega ni vedel in ne kdo od krajevnih organizacij, da bi mu povedal, naj napiše vlogo.

Morda pa je Brčar vedel in ni imel poguma ali pa ima slabe izkušnje. Skratka, Brčar je prepuščen sam sebi, na milost in nemilost zakonom, odredbam, odlokom in sklepom, katerih namen je pomagati pomoči potrebnim udeležencem NOB.

Kot čisto navaden občan, čisto navaden opazovalec dogodkov, pa ob tem neprestano razmišljam — misel se mi vsiljuje sama — ali ni takih Brčarjev med nami še precej, ki jim je čas in razvoj skrajno nenaklonjen, oziroma gre mimo njih?

Mi pa, ki smo šestinsedemdesetim udeležencem NOB (zaradi polnih imen in naslovov vse priznanje skladu in ured-

V soboto, 25. julija ob 10,30 sta predsednik Zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič in predsednik skupščine občine Domžale, Albin Klemenc prva pozdravila novo pomembno delovno zmagao, otvoritev asfaltna ceste Krtina—Moravče.

planiranja — delovne organizacije mnogo-
kje sploh še niso začele pripravljati svoje
programe razvoja, čeprav je mogoče izde-
lati soliden, na trdnih temeljih program
razvoja občine in širšega območja le na
temelju njihovih programov. Zato tudi
vprašanje v naslovu ali bomo pripravili
plan zaradi plana, da pač zadostimo poli-
tičnim, formalnim obveznostim, ali pa za-
to, ker je to osnova, brez katere ni napred-
ka ne vsake od teh organizacij, ne skupne-
ga napredka. Prevedeno v bolj konkretni
jezik:

vsako leto na primer konča obvezno šol-
lanje v naši občini 600 učencev, zato jim
moramo zagotoviti nova delovna mesta, ali
pa nadaljnje šolanje. To pa je naša skup-
na odgovornost. To ni samo, ali predvsem

dolžnost občinske skupščine (mimogrede:
še najmanj lahko stori prav skupščina) am-
pak predvsem podjetij, ki morajo ustvar-
jati možnosti za sodelovanje tistih, ki šele
prihajajo. In takih primerov naštejemo še
veliko!

Predviden razvoj gospodarstva omogoča
tudi planiranje razvoja šolstva, otroškega
varstva itd.

Zato je temeljna naloga samoupravnih
organov in strokovnih služb v delovnih or-
ganizacijah, da z vso resnostjo pospešeno
začnejo pripravljati programe razvoja. Ko-
likor ti programi — in to solidno stro-
kovno argumentirani — ne bodo pravo-
časno pripravljeni, potem preostane le še
ena pot: resolucija, ki jo lahko skupina

ljudi napiše v nekaj dneh kot zbir dobrih
želja, ki pa ne bo imela dejanske podlage
in podpore pri vseh delovnih organizaci-
jah, delovnih ljudeh in političnih organi-
zacijah — podobno kot smo to delali pred
leti. Nedvomno je to izpit zrelosti, ki bo
pokazal, ali smo sposobni gledati naprej,
določiti realno vizijo jutrišnjega dne, ali
pa vidimo le današnji dan in skrbimo le za
zadovoljevanje trenutnih potreb!

Ali smo popotniki brez cilja, ali pa si
bomo postavili cilje, se dogovorili za čas in
način njihovega uresničevanja? Zlasti pri
komunistih ta vprašanja ne bi smela osta-
ti brez odmeva. In pri vodilnih ekipah v
podjetjih tudi ne!

F. Gerbec

Vodstva krajevnih konferenc SZDL pred letnimi konferencami

Na pobudo IO občinske konference SZDL
in na podlagi programa Republiške konfe-
rence SZDL o uveljavljanju SZ so bili v
avgustu in septembru sestanki vodstev kra-
jevnih konferenc SZDL. Na seje so bila
vabljeni vsa ostala vodstva oziroma nji-
hovi predstavniki. Na dnevnem redu je bi-
la ocena dosedanjega dela in vloge SZDL
v kraju in bodoče naloge.

Kot osnova za razpravo o bodočih na-
logah sicer povsod služi ocena dosedanjega
dela, prevladuje pa dokument »SZDL da-
nes«. Ugotovitve dosedanjih sestankov ka-
žejo, da bo ob letnih konferencah nujno
potrebno pomladiti vodstva KK SZDL. Za-
radi tega morajo v posameznih krajih že
sedaj pričeti z evidentiranjem za nova vod-
stva.

Druga ugotovitev iz dosedanjih sestankov
je, da vodstva krajevnih konferenc
SZDL z uveljavitvijo svetov krajevnih
skupnosti ne najdejo področja dela. Ob
tem je seveda na dlani tudi ugotovitev, da
posameznikom kakor tudi celotnim vod-
stvom ni jasna vloga SZ kot politične or-
ganizacije.

Tretja ugotovitev je, da vodstva KS na-
stopajo, oziroma delujejo preveč zaprta v

sebe, da se premalo povezujejo s širšim
političnim vodstvom oziroma občani v
kraju. Obenem je ugotovljeno, da vloge KS
in njene naloge niso v popolnosti jasne.
Večkrat je bilo tudi poudarjeno, da bi bilo
potrebno še nadalje razčiščevati in poglja-
bljati odnose znotraj KS kot tudi odnose
med KS in skupščino občine. Posebno
vprašanje v zvezi s tem je vprašanje fi-
nanciranja KS. Seveda ob tem ne gre za
nemariti sredstva občanov oziroma naj bi
se vodstva SZ in KS v večji meri zavzela

Vrtci in njihova problematika

Pišem z željo, da prikažem čimbolj real-
no sliko problematike vrtcev v občini ter
perspektive za bodoče delo in hotenja, da
bi nudili varstvo, čeprav je beseda varstvo
ozek pojem. Otroški vrtci so vzgojno izo-
braževalne ustanove, ki skrbijo za nenehen
telesni in duševni razvoj naših malčkov
od 3 mesecev starosti do 7 let. Zeletj je,
da bi bilo zajetih v vrtcih čim več otrok.
In res je pri nas stalno povpraševanje po
sprejemu otrok v vrtec, vendar moramo,
žal prijave odklanjati, ker nimamo dovolj
prostora.

Sedaj imamo 5 vrtcev in sicer 2 v Dom-
žalah (Savska cesta in v Stolpičih), na Viru
(blizu Papirnice), v Mengšu in v Preserjah.

Oba vrtca v Domžalah nista grajena za
ta namen, saj je vrtec na Savski cesti sta-
ra družinska hiša, vrtec v stolpičih pa je
v družinskem stanovanju.

V Domžalah nimamo niti enega oddelka
za dojenčke, čeprav bi jih potrebovali več
in so nujno potrebni.

Vrtec na Viru (montažni) je nov, odprt
januarja 1967 in je prezaseden, posebno
odkar smo odprli še dojenčkov oddelk
izpraznili jedilnico, pisarno in igralnico).
Vrtec v Mengšu je bil odprt avgusta 1969
in je bil že ob otvoritvi zaseden, tako da
moramo nove prijave odklanjati. Ta vrtec
ima 2 dojenčkova oddelka, ki tudi prostor-
sko ustrezata svojemu namenu.

Vrtec v Preserjah je edini, ki še ni pol-
no zaseden, in kje so vzroki? Verjetno pri-
spevek staršev.

V vseh vrtcih v občini je 316 otrok od
skupno 4724 otrok v starosti od 1 dneva do
7 let, kolikor jih imamo v občini. In že se-
daj je število otrok v skupinah preveliko!
Kaj pa financiranje?

za sofinanciranje oziroma soudeležbo sred-
stev občanov pri reševanju problemov.

Socialni problemi, ki izstopajo predvsem
na kmetijskem področju, zaslužijo, da jih
krajevna vodstva z mladimi, predvsem pa
samostojno rešujejo. Njih samostojnost se
mora odražati v konkretni fizični pomoči
ostarelim, v večji angažiranosti pri obliko-
vanju socialne politike.

Navzoči na dosedanjih sestankih podpi-
rajo prizadevanja, nakazana v dokumentu
»SZDL danes«. Ta se morajo odraziti v
vračanju k bazi, z drugimi besedami k
ljudem. Krajevne konference SZ bodo po
dosedanjih zaključkih usmerjene v to
smer.

Franc Gabrovšek

Zavod dobi tretjino sredstev od staršev,
2 tretjini pa od družbene skupnosti. Pri-
spevki občanov so odvisni od osebnega do-
hodka in se plačujejo po naslednji lestvici:

Osební dohodek roditeljev v N din	Višina prispevka mesečno na otroka	
	če je vpisan en otrok družine	če sta vpisana dva ali več otrok
a) do 1400	100	80
b) od 1400 do 1800	150	130
c) od 1800 do 2500	180	160
d) od 2500 do 3200	200	180
e) nad 3200	220	200
prispevek za dojenčke:		
do 2000	180	160
nad 2000	230	210
g) mati samohranilka z OD		
do 1200	70	50
nad 1200	100	80
h) mati samohranilka z dojenčki		
do 1200	100	80
nad 1200	130	110

V času odsotnosti otroka plačujejo star-
ši 50 % režijo. Otroci dobe v vrtcu zajtrk
in kosilo, hrana pa je pestra in dovolj ka-
lorična.

Otroško varstvo v naši občini se bori s
številnimi težavami, ne smemo pa pri vsem
tem pozabiti, da smo tudi pri nas naredili
v zadnjih nekaj letih velik skok naprej in
da je želja nas vseh, da to dejavnost še
razširimo. Za uresničitev te želje pa so
dobri izgledi, saj je pred nami začetek
gradnje modernega vrtca v Domžalah, za
katerega so načrti že pripravljeni in tudi
zemljišče odkupljeno.

R. Radmelič

ništvu) dodelili toliko in toliko denarja,
s popolnoma mirnimi očmi in vestjo to
beremo in hodimo okoli. Kdo ima komu
kaj očitati? Nihče! Samo poizkusi naj
kdo! Kdo si upa kontrolirati, ali je šel
dodeljen denar za betonsko železo, za
barvno televizijo, ali za nakup še ene
hiše, ali pa za najnovejšo znamko avto-
mobila. Upravni odbor sklada je na
podlagi prošenj po svoji presoji in s pri-
poročili krajevnih organizacij ZB razde-
lil denar, ki ga je imel na razpolago. V
obrobnih vaseh pa živijo še mnogi Br-
carji in njemu podobni, ki so vse življe-
nje pošteno in trdo delali samo zato, da
imajo komaj delček strehe nad glavo.
Vendar življenje teče naprej, mi pa naj-
večkrat preveč neprizadeti pravimo: kaj
moremo zato, če bo čas Brcarja in njim
podobne zbrisal s površine zemlje. Čas
jih je prehitel in povozil, kar se je go-
dilo v vseh časih in povsod na svetu in
se tudi danes dogaja. V svetovni zgodo-
vini se to nič ne pozna. Ekran našega
časa mora biti čist.

A. Zajc

»PAMETNO GOSPODARI, KDOR VLAGA SVOJE PRIHRANKE PRI KRE-
DITNI BANKI IN HRANILNICI, PODRUŽNICI DOMŽALE«.

Hitreje v izgradnjo šolske mreže

Ali bomo program izgradnje šol pravočasno uresničili? Kaj ovira hitrejši napredek?

V zadnjem času so občani na roditeljskih sestankih in zborih volivcev vedno pogostejše spraševali, kaj je s predvideno izgradnjo šolske mreže v občini Domžale.

Pripombe so bile v bistvu naslednje:

— sklad slabo obvešča javnost o svojem delu, o zbranih sredstvih, o poteku gradnje in o težavah in problemih, s katerimi se srečuje.

— izgradnja poteka počasi. Občina si v tem času ni dovolj energično prizadevala, da bi zagotovila še druga sredstva (iz kreditov, proračuna prispevkov delovnih organizacij).

— preveč počasi so potekale tudi priprave za gradnjo (lokacije, odkup zemljišč, projekti itd.).

— občanom ni jasno, kako je s prioriteten redom.

Posamezne krajevne skupnosti oziroma t. i. gradni odbori so hoteli pospešiti priprave za gradnjo in so se začeli ukvarjati z nekaterimi čisto strokovnimi vprašanji, ki bi jih moral rešiti sklad, oziroma strokovnjaki. Sami so tudi poskušali določiti ali celo izsiliti prioriteten red gradenj, kar je vodilo do nezaželenih političnih trenj in nasprotij med krajevnimi skupnostmi v občini.

Potrebno in koristno je, če občani svetujejo, dajejo pripombe in predloge, skratka če sodelujejo tudi pri tako važnem vprašanju, kot je izgradnja šol. Končana strokovna presoja pa mora biti vendar prepričljiva strokovnjakom, ki so tudi le lahko odgovorni za vložene milijarde. Šolska mreža mora biti zgrajena po enotnih, strokovnih merilih.

Ce sedaj, skoraj po letu in pol pogledamo nazaj, nam je jasno, da je bila akcija za samoprispevek nujna. Že ob volitvah smo imeli prenatrpane šolske prostore, manjkale so specialne učilnice, kabineti, telovadnice. V Domžalah smo imeli že tedaj polni dve izmenj, ugotovili pa so, da število otrok na tem področju zelo hitro narašča in da bo v petih letih treba zagotoviti prostor za več kot 1000 novih otrok.

Sicer smo po vojni v občini marsikaj naredili. Omenim naj samo nekatere novejšje gradnje: osnovna šola v Radomljah, podružnična šola Češnjice, osnovna šola Brdo, osnovna šola Moravče, preureditev prostorov na Homcu. Že pri teh gradnjah so pomagali tudi občani s samoprispevki, v taki ali drugačni obliki.

Vse to pa je bilo še premalo, da bi rešili vse probleme. Zaradi omenjenih sredstev nismo mogli obnoviti oziroma na novo zgraditi celotne šolske mreže. Ob pripravah za volitve je bil

izdelan program gradenj in preureditev šol v občini. Predvideno je bilo, da bi 40 % sredstev za izvedbo programa zbrali s samoprispevkom, ostalo pa bi prispevala TIS in skupščina občine Domžale (z najetjem kreditov, prispevki delovnih organizacij in iz proračuna).

Potrebno je bilo veliko političnega dela, da smo vsem občanom razložili, kako nujno je, da tudi oni s svojimi sredstvi prispevajo k boljšemu in sodobnejšemu pouku. Uvedba samoprispevka je naš velik politični in moralni uspeh, nalaga pa nam tudi veliko odgovornost. Storitj moramo vse, da izpolnimo obveze, ki smo jih sprejeli in program realiziramo v predvidenem času, sicer bodo občani izgubili zaupanje in težko jih bomo še pridobili za podobno akcijo.

Ob volitvah smo se z odlokom zavezali, da morajo biti objekti, za katere je uveden samoprispevek, končani do 30. IV. 1975. Nepreslane podražitve pa povzročajo, da postaja delež samoprispevka v celotni vsoti, predvideni za izgradnjo, vse manjši, da bomo z zbranim prispevkom zgradili vse manj šolskih prostorov. Če bomo sredstva prepočasno zbirali, bo zaradi podražitev treba zbrati vse večjo in večjo vsoto, relativno in absolutno pa bo rasel tudi delež, ki ne bo iz samoprispevka. Zato kolikor počasneje bomo gradili, toliko težje bo zbrati predvidena sredstva in uresničiti program. Po drugi strani pa je tudi naša naloga, ki smo jo sprejeli od občanov, da si prizadevamo za čim hitrejšje reševanje. Če so občani storili svoje in plačujejo samoprispevek (poleg tega pa so nekateri pripravljani še dodatno prispevati denar in les), moramo zagotoviti tudi še ostala sredstva.

Občinski komite ZKS je o izvajanju izgradnje šolske mreže v občini Domžale organiziral razpravo, na kateri so sodelovali tudi predstavniki sklada. Dogovorili smo se, da sprožimo široko politično akcijo, s katero bi izgradnjo šolske mreže v občini Domžale postavili na prvo mesto.

V skladu s tem sklepom je bil tudi že sklican občinski koordinacijski odbor, ki je v zvezi s tem sprejel nekatere že čisto konkretne roke in zadolžitve:

— do 15. oktobra mora biti pred skupščino predlog finančne konstrukcije s postavljenimi roki in zadolžitvami,

— še v letošnjem letu moramo oddati dela za vse šole, ker bodo sicer stroški za izvedbo celotnega programa mnogo višji,

— gradnje se prično hkrati, če pa bo treba določiti vrstni red, se določi po potrebah,

— celotno šolsko mrežo bi lahko tako zgradili v letu 1972.

— predsedstvo naj poskrbi v najkrajšem možnem času za odkup zemljišč ipd.,

— osnuje se skupina strokovnjakov, ki bo odgovorna za izvedbo programa in racionalno trošenje sredstev,

— TIS na takoj, ko bo sprejel program, začne skrbeti za kadrovske in druge zadeve,

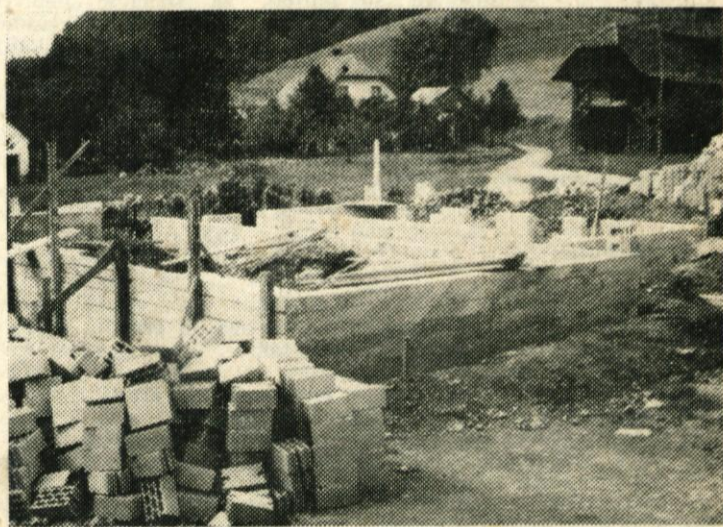
— napraviti je treba pregled rejenčkov v občini in na podlagi tega zahtevati participacijo drugih občin pri gradnji šol,

— če se bo pokazala potreba po dodatnih sredstvih, je treba proučiti gospodarska gibanja in možnost prispevkov iz gospodarstva,

— sklad naj apelira na izseljence, ki imajo svoje otroke v domovini, da tudi oni nekaj prispevajo.

T. Pačnik

V Blagovici — nova šola iz samoprispevka

Temelji nove šole v Blagovici so že postavljeni in sedaj se zidovi že hitro dvigajo v višino. Do zime bo pod streho.

Prva šola, ki smo jo v občini pričeli graditi po programu, ki je bil sprejet ob referendumu za samoprispevek, je dvoodelna šola v Blagovici. Ta prijetna vasica v Črnem grabnu je prišla kot prva na vrsto zato, ker je bil ta kraj nove šole prav gotovo najbolj potreben. Sedanji šolski prostori že dolgo nebi smeli več služiti v te namene, kajti tako higiensko, zdravstveno pa tudi iz čisto vzgojnih stališč so bili že zdavnaj popolnoma neprimerni. To je potrdil vsakdo, ki je te prostore le enkrat videl.

Zato je Upravni odbor sklada za izgradnjo šolske mreže v občini sklenil, da se kot prva prične graditi prav ta šola. In sedaj že raste iz tal in po pogodbi z izvajalcem, Gradbenim podjetjem BETON iz Zagorja, ki je bil nižji ponudnik, mora biti v celoti dograjeno do 30. 6. 1971. Ta rok nam je zagotovilo, da so v tem šolekem letu otroci tega šolskega območja zadnje leto v za šolo neprimernih prostorih in da se bodo brez zamude že z novim šolskim letom preselili v moderno in sodobno grajeno

šolsko poslopje, ki bo imelo dve učilnici z vsemi potrebnimi stranskimi prostori s centralno kurjavo in stanovanjem za učitelja.

Predračunska in obenem fiksna pogodbeni cena je din 600 tisoč N din, načrti so stali 8.000,00 N din, lokacijska dokumentacija pa 1.138 N din. In sedaj pogledajmo še finančno poslovanje Sklada:

Vseh sredstev iz samoprispevka je po stanju 15. 9. 1970 din 2.123.797,00

Od tega je bilo angažiranih za Blagovico	600.000,00
za odkup zemljišč porabljenih	160.108,00
plačano pa projekte din	40.500,00
rezervirano za projekt Roje	139.500,00

Projekt za šolo Roje bo končan do 15. 9. 1970, pravtako tudi odkupi zemljišč za to gradnjo.

V teku so priprave za odkup zemljišč za šolo v Domžalah. Želimo, da bi z gradnjo šole na Rojah pričeli še v tem letu.

Več štipendij — manj prošelj

Komisija za štipendije in posojila pri skupščini občine Domžale je v skladu s sklepi skupščine z 10. seje razpisala v maju precej več novih štipendij in posojil za šolanje na srednjih, višjih in visokih šolah, kot pa v prejšnjih letih. Razpisanih je bilo 38 štipendij in 10 posojil, od tega za šolanje na višjih in visokih šolah skupno 23 štipendij in posojil, ostale pa na srednjih šolah.

Pred nedavnim je komisija razpravljala o prošnjah, ki pa jih je bilo začuda manj, kot pa je bilo razpisanih štipendij in posojil. Zato bo potrebno proučiti, kje so vzroki za slab odziv za nadaljnje šolanje s področja štipendij in posojil. Ali se zmanjšuje število mladih v naši občini, ki se odločajo za šolanje? In če je to res, kje so vzroki? Ali je to posledica težav v zaposlovanju mladih strokovnjakov pred letom, dvema? Ali posledica večjih nedopustno malomarnega odnosa do strokovnja-

kov in strokovnosti sploh v mnogih delovnih organizacijah v naši občini — zlasti do nedavnega? Verjetno je posledica teh in še drugih vzrokov! Dejstvo pa je tudi, da je življenjski standard v naši občini poprečno dokaj visok in da danes marsikakšni družini ne predstavlja večjih težav šolanje enega ali dveh otrok. Vseeno pa je še vedno precej družin, kjer je denar zelo pomembno merilo pri odločanju v fabriko ali v šolo. Zato! In prav otrokom iz takih družin je namenjena povečana pomoč občinske skupščine.

Zanimivo in zaskrbljujoče je tudi, da skoraj ni prijav za študij na ekonomski in pravni fakulteti, za socialne delavce, predmetne učitelje za več smeri, kjer je obšutno pomanjkanje strokovnih kadrov.

Komisija je v skladu z določili odloka o štipendijah in posojilih odobrila štipendije in posojila naslednjim dijakom, oziroma študentom:

Priznanja in odlikovanja ob letošnjem občinskem prazniku

Osrednja prireditev v času proslav v počastitev letošnjega občinskega praznika je bila 25. julija slavnostna seja občinske skupščine in po njej odprte obnove oziroma asfaltirane moravške ceste.

Na slavnostni seji v dvorani komunalnega centra so bili mimo odbornikov in poslancev navzoči še številni gostje, med njimi tudi predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja RIBIČIČ.

Predsednik občinske skupščine Albin KLEMENC se je v svojem govoru spomnil dogodkov na območju tukajšnje občine pred devetindvajsetimi leti ter spregovoril o delu občinske skupščine v preteklem letu.

Nato je skupščina na predlog komisije za odlikovanja, ki ga je pojasnil njen predsednik Ivan VIDALI, sprejela spremembe in dopolnitve odloka o podeljevanju priznanj občine Domžale, nakar je predsednik občinske skupščine razdelil občinska priznanja naslednjim delovnim in družbenim organizacijam ter občanom:

d) na področju ljudske tehnike:

Mihi PAVLIČU

e) za dolgoletno delo v občinski upravi:

Faniki DIMC

f) za hitro in dobro opravljeno rekonstrukcijo moravške ceste:

Podjetju SLOVENIJA CESTE in delavcema

Petru ROZMANU in

Jožetu GOSTINČARJU ter

Občinskemu skladu za moravsko cesto za uspešno opravljeno delo.

MEDALJO ZA ZASLUGE

Srečku BERTOLU za življenjsko delo na družbeno-političnem in prosvetnem področju

Cenetu MATIČIČU za delo na družbenopolitičnem področju in ob 50-letnici

RED ZA ZASLUGE

PAPIRNICI Količevo ob 50-letnici obstoja za njene uspehe na gospodarskem področju in sodelovanju pri razvoju občine

Z MEDALJO DELA

Bogomira PODMILJŠAKA

Antona RAVNIKARJA

Emo ŠKERJANC

Ivanko UŽMAH

Z MEDALJO ZASLUGE ZA NAROD

Venčeslava GROŠLJA

Francko PEZDIR

Z REDOM DELA S SREBRNIM VENCEM

pokojnega Jožeta OTOLANIJA

dr. Franca GASPERINA

Rezko KOŠIČ

Staneta MODECA

Jožeta OREHKA

Andreja PANGERSICA

Jožeta VODEBA

Z REDOM ZASLUGE ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO

Jerneja LENIČA

Jožeta RZENIČNIKA

Z REDOM BRATSTVA IN ENOTNOSTI S SREBRNIM VENCEM

Karla BURJA

Z REDOM DELA Z ZLATIM VENCEM pa je predsednik republike odlikoval Albina KLEMENČA, predsednika občinske skupščine za njegovo dolgoletno prizadevanje družbenopolitično delo med NOB in vsa leta po vojni.

PLAKETO Z ZNAKOM

a) za uspešno in požrtvovalno delo na kulturno-prosvetnem področju:

Pevskemu zboru društva upoko-jencev Domžale,

Mešanemu pevskemu zboru Domžale,

»Občinskemu poročevalcu« ob njegovi desetletnici,

Pripravljalnemu odboru za proslavo 750-letnice Doba,

Ivan FABČIČ,

Nacetu VODNIKU,

Milanu MERHARJU (ob 60-letnici),

Alojzu TERČKU (ob 60-letnici),

Gregorju PINTARJU,

Janku ŠUSTERJU,

Pavlinu ZULETU,

c) za delo na družbeno-političnem področju:

Gabrijelu ARMENIJU,

Marku HRIBARJU (ob 50-letnici),

Antonu JANCIGAJU,

Tomažu JASENCU (ob 60-letnici)

Mariji IVKOVIC,

Jožetu KOSMAČU (ob 50-letnici)

Francetu KALANU (ob 50-letnici)

Jožetu KNEPU

Ivanu LIPARJU (ob 50-letnici)

Jožetu PIRSU-Luki

č) za delo na področju gasilstva:

Martinu ANDREJKI,

Valentinu BREZNIKU

I. štipendije:

din

1. BIZILJ Francka, Moravče — ek, fak.	280
2. FERJAN Rado, Ljubljana — fak. za arh. in grad.	220
3. Bužančič Vladimira, Ljubljana — fak. za arh. in gradb.	290
4. KLOPČIČ Janez, Domžale — fak. za arh. in grad.	250
5. GRČAR Silva, Homec — filozof, fak.—pedag.	250
6. MALIGOJ Zvonka, Mengeš — filozof, fak.—psiholog.	180
7. MAV Ana, Rafolče. — Višja šola za soc. del.	290
8. GORIČAN Ladislav, Zide — Višja uprav. šola	250
9. KRALJ Nada, Radomlje — Pedag. akad.-lik.	160
10. KOKALJ Anica, Moravče — Sr. vzgojiteljska šola	290
11. MARINDI Matijaž, Nazarje — Sr. vzgoj. šola	290
12. JESOVNIK Lojzka, Domžale — Medic. sr. šola	200
13. SKRLEP Feliks, Mengeš — TSS strojni oddelek	310
14. SMRKOLJ Ivica, Drtija — TSS — kemija	210
15. MUROVEC Janja, Trzin — TSS — tekstilna	210
16. BARLIČ Ivan, Blagovica — TSS — gradbena	250
17. MUSIČ Vera, Trzin — TSS — gradbena	250
18. MAJARIČ Ana, Trzin — Zdr. tehn. šola	250
19. GOSTIČ Jelka, Moravče — Zdr. tehn. šola	230
20. GOŠEK Darinka, Dragomelj — gimnazija	230
21. OREHEH Marija, Imenje — pedagoška gim.	270
22. CERAR Irena, Moravče — pedagoška gim.	220
23. BRODAR Milan, Krašče — pedagoška gim.	200
24. MAROLT Francka, Zg. Dobrava — Adm. sr. šola	290
25. LOBODA Jelka, Loka — Adm. šola	250
26. URANKAR Marjeta, Vinje — Ekon. sr. šola	310
27. PODBEVŠEK Francka, Moravče — Ekon. sr. šola	290
28. ŠIMENC Milena, Mengeš — Ekon. sr. šola	260
29. CERAR Veronika, Moravče — Ekon. sr. šola	

II. Posojila:

1. CERAR Peter, Rača — Fak. — kemija	300
2. JEMEC Viktor, Rafolče — Fak. za strojništvo	200
3. SKRLEP Janez, Mengeš — Fil. fak. — zgod.	240
4. JAOH Nada, Mengeš — Fil. fak. — slov.	240
5. ŠIMENC Marija, Mengeš — FNT — tekstil	240
6. MAJDIČ Danica, Mengeš — PA — raz. pouk	200
7. GORIČAN Marija, Zide — PA — sloven.	40

Komisija je zavrnila 6 prošelj, pri katerih prosilci niso izpolnjevali pogojev za podelitev štipendije ali posojila.

F. Gerbec

Drugi pišejo o nas

»Borba« Beograd, 26. julija 1970

Kako je neka razprava prerasla v »Politično afero«

Primer bratov Sraj

Posamezniki v Domžalah poskušajo diskreditirati občinski komite ZK, ki odločno obsoja podtikanje in vpletanje Zveze komunistov v afero, ki so jo skuhali drugi.

(Domžale, julija) Preiskava hiš in poslovnih prostorov obrtnikov Martina, Janeza in Andreja Sraja iz Radomelj ter njihove sorodnice Vladek Pra-protnik iz Domžal zaradi suma, da so utajili davek, ki so jo izvedli uslužbenci Uprave javne varnosti iz Ljubljane 17. aprila, še danes vnema pozornost občanov domžalske občine, posebno pa odbornikov in občinskih političnih faktorjev.

O tej preiskavi so žolčno in na dolgo in široko razpravljali na treh sejah občinske skupščine, o njej je bilo izrečenih precej besedi na sestankih občinskih družbenopolitičnih forumov. Ugotovljeno je, da je bila preiskava opravljena na zakonit način (na osnovi dovoljenja javnega tožilca in utemeljenega suma o utaji dohodka) in da je bil sam postopek korekten.

Protesti

Navzlic temu (morda pa prav zato, ker se občinski faktorji toliko ukvarjajo s tem primerom), je dogodek dobil neverjetno razsežnost »politične afere«. Posamezniki poskušajo preusmeriti razpravo na »iskanje krivcev, ki so zadevo prijavili« in širijo govorice, da je vse to »skuhal občinski komite ZK«.

Iz pogovorov s poznavalci odnosov in razmer v domžalski občini se da sklepati, da bi preiskava bila pozabljena, če ne bi bili posredi obrtniki (ki jih je v občini preko 600 in imajo precejšen vpliv na občinsko politiko), prav gotovo pa bratje Sraj.

Dva od njih (Janez in Martin) sta tudi odbornika občinske skupščine. Ta dva sta izrabila odborniški mandat, da sta sprožila »svoj primer« že na prvi seji občinske skupščine, in še preden je bil končan postopek v zvezi z njunim finančnim poslovanjem. Postopek uslužbencev Uprave javne varnosti sta obsodila za nedopusten in surov. Trdila sta, da je posredi osebno maščevanje in zahtevala, da se na seji skupščine pojasni, kdo je zadevo prijavil in objavijo rezultati preiskave.

Najdbe

Razprava se je nadaljevala nato na dveh nadaljnjih sejah občinske skupščine. Ugotovili so, da je bil celotni postopek zako-

nit. Uprava javne varnosti je poročala, da je pregled poslovanja bratov Srajev izbrala slučajno, pa so že prvi podatki pokazali, da z njihovimi financami nekaj ni v redu.

Finančni strokovnjaki občinske uprave so ugotovili, da je premoženje teh dveh obrtnikov vredno prek dveh milijonov novih dinarjev. Dognali so, da imajo razen velikih in lepo opremljenih hiš v Radomljah, še hišo v Umagu, da Janez Sraj gradi pri Volčjem potoku motel v vrednosti preko 700.000 novih dinarjev, da je lastnik delovnih sredstev v vrednosti preko 530 tisoč novih dinarjev in avtomobila opel rekord, da ima Andrej Sraj dostavni avto volkswagen in osebni avto opel kadet, Martin pa mercedes.

Po drugi strani pa so v davčnih prijavah od 1965 naprej izkazovali, da jim ostaja mesečni dohodek (na družino) 417, nato 745 in 2137 novih din. Ugotovljeno je še, da so bratje Sraj leta 1963, ko so plačevali davek pavšalno, nakupili reprodukcijškega materiala za 670.000 novih din več, kot ga jim je bilo potrebno, in da so to zalogo izkazali v začetku leta 1969. Tudi leta 1969 so nakupili za 310.000 novih dinarjev reprodukcijškega materiala več, kot so ga porabili, in prikazali so ga kot začetne zaloge v letu 1970. Predstavnik Uprave javne varnosti je sporočil odbornikom, da so ti obrtniki, pri katerih so opravili preiskavo, v preteklem letu utajili najmanj 337.324 novih dinarjev čistega dohodka, v vsem analiziranem obdobju pa najmanj 438.482 din. in da je na temelju najdb proti njim razen proti njihovi sorodnici Praprotnikovi, vložena kazenska prijava okrožnemu javnemu tožilstvu.

Obramba

Predloženo poročilo je vplivalo na obrtnike-odbornike kot tudi na nekatere druge odbornike, ki so sodelovali v razpravi, da so nekoliko spremenili ton in vsebino svojih diskusij. Toda oba obrtnika pa sta izjavila, da poročilo ni točno in da sta si svoje bogastvo pridobila z delom, ne pa s špekulacijami in utajami. Izjavila sta, da sta precej denarja prislužila z delom v Nemčiji, da jima je oče dal gradbeni material in da ju podpira sestra, ki živi v Splitu, teta iz Kanade in sestra, ki še sedaj dela v Nemčiji.

Drugi odborniki, udeleženci razprave so v glavnem govorili o slabostih in problemih davčne službe v občini. Predsednik Al-

bin Klemenc je zaključil razpravo z ugotovitvijo, da je »bila umestna, da pa se glede krivca ni mogoče odločiti«. Dodal je, da morajo tako bratje Sraj kot Uprava javne varnosti dokazati svoje trditve, in da bo skupščina, ko se bo celotna zadeva zaključila, dobila končno poročilo.

Intervencije

Medtem pa so, ko niti občinska skupščina niti sodni organi še niso zadeve speljali do konca, že takoj po tretji seji začeli krožiti glasovi, da je preiskavi »botroval« občinski komite ZK. Občinski komite je takoj odločno obsodil takšna »podtikanja in vpletanje ZK v afero, ki so jo skuhali drugi«. Hkrati pa je

resno zameril komunistom v občinski skupščini, da so se strinjali, da se razpravlja na seji občinske skupščine o zadevi, ki spada v pristojnost sodnih organov in ki še ni razčiščena, s tem pa dopustili, da postane osrednje vprašanje in dobi politične razsežnosti. Občinski komite je ugotovil, da je pri vsem tem bistveno, da se dožene stvarna resnica, ne pa da se ugiba, kdo je zadevo prijavil.

Primer »bratov Srajev« se je občinski komite dotaknil še na dveh sejah, vendar govorice, usmerjene na spodkopavanje njegovega ugleda in ugleda celotne organizacije ZK ne nehajo, marveč se zelo širijo in postajajo resna motnja družbeno-političnemu življenju občine.

J. Pjević

Zaščita potrošnikov

Na splošno se ugotavlja, da trgovske gospodarske organizacije in ostali udeleženci v blagovnem prometu ne upoštevajo v celoti določil temeljnega zakona o blagovnem prometu o dobrih poslovnih odnosih do kupca-potrošnika. Med te spada tudi točno merjenje in tehtanje blaga pri prodaji oziroma nakupu. Da se zaščitijo potrošniki, je potrebno uveljaviti v blagovnem prometu načelo dobrih poslovnih običajev, ki veljajo na splošno in za vsakega udeleženca v blagovnem prometu. Njihovo izpolnitev pa naj zahtevajo kupci-potrošniki. To velja predvsem za dobrine, ki se prodajajo v neoriginalnem pakiranju. Eden takih primerov je prodaja kruha, ker tega trgovine in pekarije ob prodaji ne tehtajo, čeprav je določena cena po teži in ne po komadu. Zato naj bi potrošniki pri nakupu zahtevali tehtanje kruha, posebno še takrat, kadar ne ku-

pujejo celega komada, temveč polovico ali četrtniko. Kdor je bil v naših primorskih krajih in imel priliko spoznati poslovne navade teh krajev, bo vedel, da tam vsak kcs kruha prodajalec stehta, ne glede ali kupimo cel komad ali le del.

Določila 5. člena temeljnega zakona o blagovnem prometu zavezujejo trgovske gospodarske organizacije in ostale udeležence blagovnega prometa in opravljalce storitev v blagovnem prometu, da poslujejo v skladu z dobrimi poslovnimi običaji. K dobrim poslovnim običajem pa spada tudi tehtanje kruha in ostalih živil.

Da bi tak poslovni običaj uvedli v naši občini, je naloga ne le inšpekcijskih organov, ampak predvsem tudi potrošnika, ki mora pri nakupovanju to zahtevati.

Tržni inšpektor
Franc Novak

Ulftski slavčki pri nas

V torek 7. julija 1970 je v dvorani Kina Domžale gostoval eden najboljših holandskih mladinskih pevskih zborov Ulftse Nachtgalen »Ulftski slavčki«.

Zbor, ki je štel 45 pevcev, je pod vodstvom dirigenta in znanega mladinskega glasbenika Adriana Hendriksa pel pesmi desetih narodov, med njimi tudi tri slovenske: Lastovki v slovo v priredbi Maksa Pirnika. Uspavanka v priredbi Emila Adamiča in Pesem mladine v priredbi Radovana Gobca.

Poslušalci, ki so kljub poletni vročini napolnili dvorano so izvajanje tega odličnega zbora nagradili z dolgotrajnim aplavzom.

Zbor in vodjo je v imenu Domžalčanov pozdravil Tone Juvan in se jim zahvalil za prijeten večer. Pevci so bili pa še veseli domžalskih spominčkov-slamičkov, dirigent pa prelepega cekarja in steklenice pristne slivovke ter šopka slovenskih nageljnov, ki sta jim ga izročila Pirnatova Urška in Lojzek v gorenjskih narodnih nošah.

Takih celovečernih koncertov mladinskih pevskih zborov si Domžalčani še želijo, kar je bilo razbrati iz razgovora nosilcev tisti večer in še dosti dni po njem.

T. Ravnikar

BERITE OBČINSKI POROČEVALEC!

Podelitev domicila pokrajinskemu komiteju KPS gorenjsko in celotnemu pokrajinskemu aktivu OF

Na predlog Bogdana Osolnika, nekdanjega sekretarja Pokrajinskega odbora OF za Gorenjsko so občinske skupščine Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke, Tržica, Kamnika in Domžal sklenile podeliti domicil Pokrajinskemu komiteju KPS za Gorenjsko in celotnemu Pokrajinskemu aktivu OF.

Obrazložitev za podelitev domicila temelji na uspešnem delovanju pokrajinskih vodstev za Gorenjsko.

Tako je julija 1941 Centralni komite KPS ustanovil Poverjeništvu KPS za Gorenjsko, ki se je kasneje preimenoval v Pokrajinski komite KPS. Njegov prvi sekretar je bil narodni heroj Stane Žagar in za njim Lojze Kebe — Stefan. Ta dva nista delovala le kot politična organizatorja vstaje, ampak tudi kot voditelja prvih vojaških partizanskih enot na Gorenjskem. Novembra 1942 je bil ob prisotnosti tov. Kidriča sestavljen nov Pokrajinski komite, katerega sekretar je postal Maks Krmelj — Matija Poljanc. Marca 1944 se je Pokrajinski komite preimenoval v Oblastni komite KPS.

Z ozirom na posebne pogoje osvobodilnega gibanja v tem delu Slovenije je na pokrajinskem partijskem vodstvu ležala velika odgovornost. V izvajanju politike CK KPS je Pokrajinski komite v mnogih kritičnih trenutkih moral okrepiti samostojnost, zlasti pa nenehno utrjevati množično organizacijo OF, ki se je kljub strašnemu terorju okupatorja in gestapovskih ukan nenehno obnavljala in delovala po vsej Gorenjski, celo v okupiranih mestih.

Pri Poverjeništvu KP za Gorenjsko je že od vsega začetka obstajal poverjenik za delo z mladino. 1. aprila 1943 je bilo ustanovljeno pokrajinsko poverjeništvu ZKM za Gorenjsko (SKOJ), njegov prvi sekretar je postal Vinko Hafner. V začetku marca 1944 se je tudi pokrajinsko vodstvo komunistične mladine preimenovalo v Oblastni komite SKOJ za Gorenjsko. Na pokrajinski mladinski konferenci 12. in 13. aprila 1944 je bilo izvoljeno tšiništvo Pokrajinskega odbora ZMS za Gorenjsko, z namenom, da okrepi delovanje mladih. Oblastni komite mladine je izdajal svoj list Gorenjska mladina, katerega urednik je bil Miloš Zihel. V težkih pogojih osvobodilnega boja na Gorenjskem je mladina pod vodstvom svoje organizacije opravljala posebno tveganje in odgovorne naloge ter izvršila mnogo vojaških podvigov.

Leta 1942 je bil ustanovljen Pokrajinski odbor OF za Gorenjsko. Na zboru gorenjskih aktivistov na Jelovici (13. do 15. maja 1944) je bil izvoljen 17-

članski Pokrajinski odbor OF kot najširše politično vodstvo OF na Gorenjskem, pa tudi kot organ ljudske oblasti. Poleg nalog politične mobilizacije je leta usmerjal delo gospodarskih komisij, partizanskega šolstva, partizanske finance, zbiral podatke o zločinih okupatorja itd. Posebno pomembno vlogo so imele gospodarske komisije, ki so oskrbovale vojaše enote IX. korpusa z vsem potrebnim, posebno pa s hrano, sanitetnim materialom in drugim. Prek teh komisij so poslali velike količine hrane in drugega materiala na Primorsko in Dolenjsko. Ko se je razmahnilo upravno delovanje odborov OF, so bili jeseni 1944 ustanovljeni odseki in komisije. Njihovo delo je poleg omenjenega bilo usmerjeno tudi, že v pripravo za prevzem oblasti ob koncu vojne.

Pri pokrajinskem odboru OF sta delovala Pokrajinski odbor SPŽZ in Pokrajinski odbor Delavske enotnosti za Gorenjsko. Njegova prva sekretarka je bila Milka Mezeg, ki je padla v začetku oktobra 1944 na poti na prvi kongres SPŽZ. Ob začetku 1944 do osvoboditve je padlo 8 članic Pokrajinskega odbora žensk, kar dokazuje, kako velik krvni davek so dale gorenjske žene.

Pokrajinski odbor Delavske enotnosti, ki je bil izvoljen na zboru aktivistov na Jelovici 14. maja 1944, je imel glavno nalogo organizirati delavstvo v industrijskih centrih.

Pri Pokrajinskem komiteju je delovala Pokrajinska komisija VOS, katero je od začetka junija 1943 vodil Stane Kersnik — Jelovčan. Naloga te komisije je bila odkrivati narodne izdajalce ter vrtnjence gestapa ter na ta način preprečevati, da znotraj izpodjedajo in rušijo osvobodilno gibanje. Komisija VOS je obstajala do aprila 1943, ko se je za Gorenjsko in Primorsko osnovalo skupno vodstvo OZNE.

Pri pokrajinskem komiteju KPS za Gorenjsko je delovala tudi pokrajinska tehnika. Leta je imela naloge tiskati in širiti propagandni material. Posebno se je razvila v letih 1944, ko je imela na Gorenjskem tri tiskarne in večje število manjših tehnik za razmnoževanje. Na podlagi gornje obrazložitve so omenjene občinske skupščine podelile domicil celotnemu političnemu vodstvu na Gorenjskem. Domicilno listo je podelil predsednik skupščine občine Radovljica Stanko Kajdiž prve-mu sekretarju pokrajinskega odbora OF za Gorenjsko, tovarišu Bogdanu Osolniku in sicer na II. zboru gorenjskih aktivistov 6. 9. 1970 v Ukancu v Bohinjski dolini.

Odkritje spomenika Rezki Dragar v Dragomlju

Krajevna organizacija ZB Dragomelj — Pšata in Zveza združenj borcev NOV občine Domžale vabita borce, aktiviste in občane, da se v čim večjem številu udeležijo odkritja spomenika narodnega heroja Rezke Dragar, ki bo v nedeljo 27. septembra 1970 ob 10. uri pred šolo v Dragomlju, ki nosi tudi njeno ime.

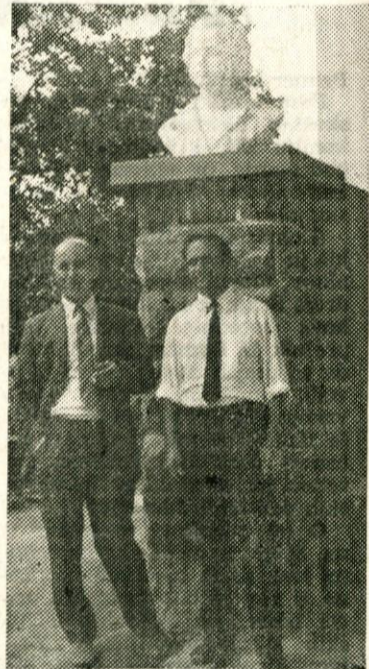
Pokrovitelj prireditve, ki bo tudi v počastitev 25-letnice osvoboditve, bo predsednik skupščine občine Domžale Albin Klemenc.

Naj podamo kratek življenjski opis revolucionarke Rezke Dragar. Rojena je bila 16. novembra 1913 kot nezakonska hči delavke in prav zato okužala grenkobo nezakonskega otroka, kar je imelo tudi velik vpliv na njeno nadaljnje življenje. Še zelo mlada je delala v raznih tovarnah in se takoj vključila v sindikalno delo in organizirano borbo za pravico delovnega človeka, zato si je nakopala sovraštvo kapitalistov in oblasti bivše Jugoslavije. Pogosto je morala menjati službo. Iz tovarne Induplati v Jaršah je šla v tovarno Eifler v Ljubljani, od tam v Jugobruno v Kranj. Tu je bila voditeljica stavkajočih žena in deklet. Ona je bila tista, ki se je vrgla na železniški tir, da ne bi z vlakom odpeljali blaga iz tovarne, s čimer je odvrgla namerno razbitje stavke v Kranju. Ker je oblast nato stavko nasilno razbila, so aretirali tudi Rezko,endar se je zagovarjala tako odločno, da so se ji vsi čudili. Že leta 1937 je postala članica Partije. Spominjam se še, ko je služila v Domžalah pri Cerarju in se prav v tem času udeležila protestnega shoda delavcev na Taboru nad Ihanom, nakar so se zbrali v Domžalah pred železniško postajo in peli revolucionarne pesmi, nakar so jih zandarji pregnali.

Poročila se je z Antonom Dragarjem, ki je bil doma v Dragomlju. Hišo v Dragomlju so kmalu po poroki prodali in so se preselili na Črnuče. V vseh akcijah, ki jih je organizirala partija v letih 1938—1940, je sodelovala tudi Rezka.

Po okupaciji leta 1941 je skupaj z možem sodelovala takoj pri organizaciji Osvobodilne fronte na Črnučah in okolici.

Pri podelitvi so bili navzoči predstavniki vseh gorenjskih skupščin ter mnogi nekdanji aktivisti s področja Gorenjske.

Avtor kipa in dragomeljski šolski upravitelj pri vходу v šolo, kjer je postavljen kip Rezke Dragarjeve. Slovesno ga bomo odkrili v nedeljo 27. sept. ob 10. uri

Ze v letu 1941 se je priključila Rašiški četi, kjer ni bilo akcije, da se je ne bi udeležila tudi ona. Bila je tudi kurir in kot taka prepričevala ljudi o nujnosti borbe proti okupatorju. Ko se je Rašiška četa preimenovala v I. Kamniški batalion, je imela tu še večjo odgovornost. Ko so Nemci obkolili Rašico, se je Rezka umaknila proti Vodicam, toda tu je bila izdana. Nemci so jo ujeli, odpeljali v Begunje in tam strahotno mučili. Kljub strašnemu mučenju pa ni nikogar izdala. Kot tako so jo z drugimi vred ustrelili v Luncovem pri Radovljici. Ko so jo privezali h kolu in ji hoteli zavezati oči, tega ni pustila in je dejala: »Streljajte, ali zmaga ne bo vaša!«

Po osvoboditvi so jo prekopali in sedaj počiva pri spomeniku padlih borcev v Črnučah. Za narodnega heroja je bila proglašena leta 1952. Za proslavo, ki bo v Dragomlju, je bila dragomeljska šola v letošnjem letu precej prenovljena. Dobila je tudi centralno kurjavo, dvorišče pa je bilo asfaltirano. Asfaltirana je bila tudi cesta Dragomelj—Pšata—Sentjakob in nekaj odcepov na to cesto. Plačnika asfaltiranja te ceste sta SOB Domžale in SOB Ljubljana—Bežigrad, odcepa pa je plačala Krajevna skupnost Dragomelj — Pšata s prispevki občanov.

Franč Gabrovšek

T. Ravnikar

V avgustu 84 prometnih nesreč

V mesecu avgustu 1970 se je pripetilo na območju občine Domžale 84 prometnih nesreč.

Vsem uporabnikom ceste v opomin jih navajamo po kronološkem redu.

1/8 — 1970

Ob 12,15 se je pripetila prometna nesreča v bližini gostilne Benkovič pri Blagovici na cesti 1/6 (zvezna cesta Ljubljana-Maribor) druga lažja prometna nesreča se je pripetila pri Lokah v Črnem Grabnu na isti cesti;

ob 22,10 se je pripetila hujša prometna nesreča na Trojanah in ob 22,50 četrta huda prometna nesreča na Zelodniku.

2/8 — 1970

Ob 13,30 se je pripetila huda prometna nesreča pri Pošti v Domžalah na Ljubljanski cesti, ob 19. uri se je pripetila lažja prometna nesreča na dvorišču gostilne Konšek na Trojanah.

3/8 — 1970

Ob 13,10 se je pripetila lažja prometna nesreča v Sp. Jaršah

4/8 — 1970

Ob 04,55 se je pripetila lažja PN pri Lukovici na cesti I/6, ob 2,14 se je pripetila lažja PN na cesti pred tovarno Lek Mengeš, ob 16,35 se je pripetila huda PN na cesti Mengeš-Duplica.

5/8 — 1970

Ob 13,55 se je pripetila lažja PN v Mengšu na Blejčevi cesti, ob 23 se je pripetila lažja PN na Trojanah na c. I/6, tretja prometna nesreča se je pripetila pri Krašnji na cesti L/6.

6/8 — 1970

Ob 17,30 se je pripetila hujša PN na Ljubljanski c. v Domžalah pred tovarno Helios.

7/8 — 1970

Ob 9,07 se je pripetila lažja PN na Gorenjski c. v Mengšu, ob 15. uri pa v Zajasovniku.

9/8 — 1970

Ob 9,20 se je pripetila PN na Viru na cesti I/6, ob 10,20 se je pripetila hujša PN v Zajasovniku na cesti I/6, kmalu nato pa se je pripetila tretja PN na cesti I/6 pri Depali vasi.

10/8 — 1970

Ob 14,15 se je pripetila na Viru na cesti I/6 huda PN.

11/8 — 1970

Ob 15,20 se je pripetila na Gorenjski cesti v Mengšu huda PN.

12/8 — 1970

Ob 9,40 se je pripetila lažja PN na cesti v Jaršah, ob 17,25 se je pripetila lažja PN v Krtini.

13/8 — 1970

Ob 9,36 se je pripetila v Gorič pri Moravčan lažja PN.

14/8 — 1970

Ob 8. uri se je pripetila lažja PN v Ožboltu na cesti I/6, ob 10,40 se je pripetila hujša PN na cesti I/6 pri Krašnji, ob 15,20 se je pripetila lažja PN na cesti pri Krascah, ob 17,10 se je pripetila PN na cesti I/6 pri Zelodniku in ob 17,55 peta huda PN na cesti I/6 v Trnjam.

15/8 — 1970

Ob 6,55 se je pripetila lažja PN na križišču Ljubljanske in Kamniške ceste v Domžalah, ob 9,40 tudi lažja PN na cesti med Mengeš-Presejce.

16/8 — 1970

Ob 10,10 se je pripetila huda PN na cesti I/6 v Dobu, ob 13. uri se je pripetila huda PN na cesti I/6 pri bencinski črpalki I v Domžalah.

17/8 — 1970

Ob 12. uri se je pripetila PN na cesti I/6 pri bencinskem mostu, ob 14,05 se je pripetila lažja PN na križišču Kamniške in Masljeve ceste, tretja PN se je pripetila v Dobu, četrta — ob 7. uri se je pripetila lažja PN na cesti proti Moravčam.

18/8 — 1970

Ob 01,00 se je pripetila lažja PN v Radomljah.

19/8 — 1970

Ob 7. uri se je pripetila lažja PN na Kamniški cesti v Domžalah, ob 7,30 pa huda PN pod Trojanami na cesti I/6, ob 13,55 se je pripetila lažja PN na cesti I/6 pri tovarni TO-SAMA, ob 18,30 zopet PN pod Trojanami, ob 20,58 pa se je pripetila huda PN na križišču v Dobu pri gasilskem domu, ob 21,56 se je pripetila lažja PN na Partizanski cesti v Mengšu.

20/8 — 1970

Ob 10. uri se je pripetila lažja PN v križišču v Radomljah, ob 14,35 se je pripetila lažja PN na cesti proti Moravčam, ob 17. uri se je pripetila lažja PN na odcepu ceste I/6 in Obrtniške ceste v Domžalah, ob 21,50 lažja PN v Mengšu na Kidričevi cesti, ob 23,50 pa hujša PN v Dragomlju.

21/8 — 1970

Ob 6. uri se je pripetila hujša PN v Lokah v Črnem grabnu na cesti I/6,

ob 12,30 lažja na cesti I/6 na Viru, ob 14,50 lažja PN na bistriškem mostu cesti I/6, ob 18,15 lažja PN na križišču Ljubljanske in Prešernove c. v Domžalah.

22/8 — 1970

Ob 04,45 lažja PN na cesti I/6 pri Krašnji, ob 8,30 pa lažja PN na Ljubljanski cesti v Domžalah.

23/8 — 1970

Ob 11. uri se je pripetila hujša PN na c. I/6 v Zajasovniku, ob 17,10 lažja PN v Mengšu na Gorenjski cesti, ob 21. uri tudi lažja PN na Viru na cesti I/6, ter hkrati lažja PN v Trzinu na cesti II. reda.

24/8 — 1970

Ob 7,25 se je pripetila na Sentjakovski cesti lažja PN, ob 8,05 lažja PN v Trzinu na cesti I/6, ob 11,45 lažja PN na križišču Ljubljanske in Savske ceste v Domžalah, ter lažja na ploščadi pred Veleblagovnico.

25/8 — 1970

Ob 5,35 se je pripetila huda PN na Viru na cesti I/6, ob 20,22 pa tudi huda PN na cesti med Homcem in Presejci.

26/8 — 1970

Ob 12,30 se je pripetila v Mengšu na Gorenjski cesti lažja PN, ob 10. uri pa na Viru na c. I/6 in ob 22,55 lažja PN v parku v Mengšu,

27/8 — 1970

Ob 14,15 lažja PN na Kidričevi c. v Domžalah pred tovarno Univerzale.

28/8 — 1970

Ob 13. uri se je pripetila PN na bencinski črpalki I v Domžalah na cesti I/6, ob 15,15 pa lažja PN na Trojanah na c. I/6, hkrati pa tudi hujša PN pri Krašnji na c. I/6.

29/8 — 1970

Ob 16,30 se je pripetila PN v Zajasovniku, in zopet lažja PN pri bencinski črpalki I v Domžalah na c. I/6.

30/8 — 1970

Ob 9,10 se je pripetila lažja PN na bencinski črpalki v Mengšu, ob 16,35 lažja PN v Zaborštu, ob 22,10 lažja PN na parkirnem prostoru gostilne Ojstrica v Domžalah, ob 22,15 hujša PN na cesti v Ihanu, ob 23,25 pa lažja PN na cesti I/6 v Zajasovniku.

31/8 — 1970

Ob 8,30 se je pripetila lažja PN v Lukovici in c. I/6, ob 13,30 tudi lažja PN na Kamniški c. v Domžalah, ob 15. uri lažja PN v križišču pri Pavovcu v Mengšu in ob 18,50 huda PN na cesti v Ihanu.

Vse te nesreče so terjale veliko število težje in lažje ranjenih in pet mrtvih. Podatki so strahotni, še bolj pa se moramo zamisliti ob dejstvu, da je precejšnjemu številu teh nesreč botrovala vinjenost, objestnost ali izsiljevanje.

Mnogi, ki jim ni vseeno, koliko žrtev in materialne škode zahtevajo prometne nesreče, zahtevajo, da bi s polnimi imeni objavljali voznike, ki vozijo in redno objavljali imena tistih, ki so jim bila odvzeta vozniška dovoljenja z navedbo vzroka.

O teh predlogih bi bilo vredno dobro razmisliti!

Vabimo vas na ZABAVNO PRIREDITEV ob zaključku letošnjih sindikalnih športnih iger:

Po delu šport in razvedrilo

ki bo v petek, 25. t. m. ob 19. uri, v dvorani komunalnega centra v Domžalah.

Sodelovali bodo:

Bele vrane, Nino Robič, Irena Kohont, Veseli planšarji in športniki.

Prireditve bo vodil Marjan Kralj.

Koliko let še do svojega gozda

Zadeva tovariša Novaka je ljudem v občini verjetno precej dobro poznana, saj je o tem pisalo tudi dnevno časopisje. Jaz ga bom tokrat poskušal osvetliti z drugega zornega kota. Najprej čisto na kratko, kako so stvari potekale in kakšno je danes stanje.

Tovariš Jože Novak z Imenji pri Moravčah je bil med vojno v partizanih. Ves čas vojne je bil odrezan od domačih. Ob osvoboditvi je njegov oče zaradi sovražne propagande pobegnil v Avstrijo. Vsem, ki so takrat zapustili državo, je bila zemlja zaplenjena. Ko se je sin Jože iz partizanov vrnil domov, o zaplemi ni vedel. Tudi ni o tem dobil nobenega obvestila ali odločbe. Leta 1953 pa mu je bilo sporočeno, da mu vračajo njive in pašnike, gozd pa je ostal zaplenjen in z njim še sedaj gospodari Gozdno gospodarstvo Ljubljana. Zemlja, na kateri živi Novak je kamnita in je gozd pomemben vir dohodkov. Kmetija ga torej nujno potrebuje, znano pa je tudi, kaj pomeni gozd za hribovskega kmeta. Poleg tega pa ima Novak še številno družino.

Tovariš Novak je začel pisati prošnje, najprej na različna oblastva, nato na občinsko skupščino, pa na Gozdno gospodarstvo, nato Zvezi borcev in republikemu izvršnemu svetu. Spočetka ni dobival niti odgovora, nato pa je administracija začela »delati«. Vsi so priznavali, da je sicer krivica, sklicevali pa so se na zastarelost in menjanje pristojnosti oziroma ukinitve posameznih oblastev. Kakor pravi tovariš Novak, so si vsi hinavsko oprali roke in izrekli **razumevanje**, »vendar jaz s tem ne morem niti ogreti stanovanja niti nastlati živini«. Uradniki so si začeli pošiljati dopise s priporočili za ugodno rešitev, toda nihče ni bil »pristojen«, da bi zadevo rešil, nihče ni »videl« **pravne** možnosti za rešitev.

Pravo je postalo usoda, nepremagljivi fatum, proti kateremu so bili tisti, ki so soustvarjali, brez pomoči. Pravo se je osvobodilo in zavladalo nad človekom. Sprevrnjeni svet je še enkrat triumfal, čeprav se je zdelo, da smo ga z revolucijo ukinili.

Menili smo, da bodo ljudje z revolucijo vzeli usodo v svoje roke in bodo stvarnost oblikovali po svoji podobi. Nenadoma pa se je spet pojavila sila, ki je posameznikom ušla iz rok in ki je ne morejo več obvladati. Vsi na občini, gozdnem gospodarstvu, pri Zvezi borcev so hoteli dobro, pravni sistem pa tega ni dopuščal. Ljudje so torej v bistvu dobri, njihova dobrota pa se le ne more uresničiti. Pravijo pa, da je tudi pot vpeljal tlakovana z dobrimi nameni.

Vsi številni uradniki so naredili tisto in samo tisto, kar so morali narediti in nič več. Ali pa je to za državljana države, ki nosi naziv »socialistična« želi tudi dovolj? Prepričani so bili, da smo Novaku storili krivico, priporočali so ugodno rešitev, nato pa si umili roke in rekli, saj vendar nič ne moremo. Zadevo so odstopili drugim, ki so ravnali prav tako. Ali pa ni naša dolžnost storiti nekaj več, boriti se za stvar, za katero vemo, da je pravilna? Ali se v državi, kjer ljudje sami ustvarjajo svojo prihodnost, lahko izgovarjamo na pravo, na neko usodo, proti kateri nič ne moremo?

Ali so krajevni faktorji v Moravčah, občinski možje, funkcionarji zveze borcev, direktor in delavski svet Gozdnega gospodarstva Ljubljana storili res vse, kar je bilo storiti treba? Ali so vsi ti poskušali poiskati **neko rešitev** (za katero bi potem že poiskali pravno utemeljitev, kar ne bi bilo prvič)? Pred leti so sicer sprožili množično akcijo (čemu je za to potrebna neka masovna akcija?), da bi rešili ta problem, zataknilo pa se je pri izračunu lesne mase (!).

Skupščina občine Domžale je sedanjemu lastniku Novakovih gozdov, Gozdnemu gospodarstvu Ljubljana, hotela dati v zameno gozdove neke drugod, vendar je GG to zavrnilo, ker menda ponujene parcele ne ustrezajo.

Po 17 letih (!) je zadeva spet na začetku.

Malenkostni in dlakocepski smo v zadevi, kjer gre za borca s številno družino, čeprav vemo, da mu je bila storjena krivica. Hitro in premalo premišljamo pa dajemo milijonske podpore in posojila, tudi takim, ki jih ne potrebujejo. O vsem tem se morajo zamisliti tako na občini, kot na Gozdnem gospodarstvu in pri organizaciji Zveze borcev. Vsakdo od teh bi lahko veliko naredil, kaj šele vsi skupaj!

Dokumentacija je sedaj v rokah predsednika ZIS Mitje Ribičiča. Menim, da je sramota za vso občino, da se zadeva vleče že tako dolgo in da jo morajo namesto nas reševati drugi!

Tone Pačnik

Javna zahvala!

Ob mojem odhodu v pokoj sva bila z ženo s strani množičnih organizacij in pevcev v Trzinu ter učiteljskih kolektivov tako na domači kot na matični šoli v Mengšu deležna tolikšne pozornosti, da čutiva prijetno dolžnost, izreči vsem javno zahvalo.

Prijetna je bila zavest ob odhodu z aktivnega dela v pokoj, da je bilo delo prosvetnega in družbenega delavca cenjeno in je našlo priznanje, ki mu gre.

Še enkrat: vsem najlepša hvala!

Razrešnica odboru SZDL Trojane

Mladinski aktiv Trojane je eden od aktivnejših v občini. V svoj program so zapisali, da bodo poskrbeli za boljše kulturno zabavno in politično življenje v svojem kraju. V veliki meri jim to tudi uspeva. Tako so, v skladu s svojim programom sklicali konferenco vseh družbeno političnih organizacij. Razlog za ta sklic je bil v neaktivnosti vodstva krajevnih konferenc SZDL. Mladi sodijo, da bi v kraju morali imeti aktivno vodstvo socialistične zveze, ki bo znalo povezovati različne interese občanov, ki bi bili sposobni organizirati občane za konkretne akcije.

Na konferenci je bila kritizirana pasivnost vodstva SZDL Trojane posebno že zaradi tega, ker je vrsta zadev, ki bi jih kazalo rešiti, odprta. Mladi podpirajo prizadevnost gasilskega društva Trojane in seveda tudi njihove upravičene zahteve po gasilskem avtomobilu. Prepričani so, da so Trojane turistično privlačne ter da bi kazalo posvetiti več pozornosti

razvoju turizma, kulturnim dejavnostim itd.

Mladi predlagajo tudi organiziranje kmetijskih predavanj, zavzemajo se za omejitve hirostnosti skozi Trojane in za označitev prehodov za pešce. Že dalj časa se potegujejo za prostor, kjer bi fotomateriji imeli svojo temnico. Se bi lahko naštevati misli, ki so bile izrečene, za katere bi odbor Socialistične zveze moral najti pot do realizacije.

Ker sedanji odbor Socialistične zveze ni našel sam sebe in je pravzaprav hodil na repu dogajanj, mladinski aktiv predlaga, da se razreši in izvoli nov. Izvršni odbor občinske konference SZDL Domžale in predsedstvo mladinskega aktiva Trojane bosta poskrbela za konferenco SZ, ki naj bi sprejela program dela in izvolila novo vodstvo.

Prizadevnim mladincem Trojan gre pohvala za izreden družbeni posluh in prizadevanje pri razreševanju problemov v svojem okolju.

Franc Gabrovšek

Koncert tria Lorenz

V petek 17. julija je imel v baročnem muzeju Jelovških fresk v Grobljah koncert trio Lorenz, dobro znan tudi izven naših meja, saj je letos nastopil že v Vidmu, Trstu in Gorici, sedaj se pa pripravlja na gostovanje v Ameriki.

Izvajal je dela Mozarta, Ravela, Dvořaka in Haydna. Akustičnost in izredni ambient sta že takoj ob začetku koncerta pomagala vzpostaviti odličen kontakt med izvajalci in publiko. Zato ni čudno, da je večkrat za aplavz zadržana domžalska publika nagradila umetnike s sponzanim priznanjem.

Čudovito okolje je navdušilo tudi znanega violinista in profesorja na Akademiji za glasbo

v Ljubljani Roka Klopčiča, ki je po prireditvi izjavil, da želi, da bi v tej prelepi baročni cerkvi nastopili svetovno znani instrumentalni solisti.

Upomo, da bo temu tako in da bomo lahko še večkrat prisostvovali nastopom domačih in tujih umetnikov in takih moštrov kot so bratje Matija, Primož in Tomaž Lorenz.

Tone Ravnikar

Janko Torelli

Slavje na cvetežu pri Vačah

Družbeno politične organizacije in Skupščina občine Domžale, Hrastnik, Litija, Trbovlje in Zagorje so 13. septembra 1970 priredile proslavo ob 25-letnici osvoboditve z odkritjem spomenika narodnemu heroju LOJZETU HOHKRAUTU.

Lojze Hohkraut se je rodil 24. januarja 1901 pri Sv. Ječerti nad Trbovljami kot sin rudarja, kar je postal tudi sam. Z globoko zavestjo naprednega delavca je politično deloval najprej na območju revirjev in Savinjske doline, s 23 leti pa je kot član SKOJ sodeloval v borbi proti Orjuni. Leta 1925 pa je bil sprejet v Komunistično partijo.

Leta 1933 ga je poslala Partija na šolanje v Sovjetsko zvezo, po vrnitvi pa ga leta 1937 srečamo kot delegata na ustanovnem kongresu KPS, kjer je bil izbran kot kandidat za člana CK KPS, naslednjega leta pa je na volitvah za državni zbor kandidiral na opozicijski listi. Na III. partijski konferenci leta 1940 pa je bil izvoljen za člana CK KPS. Zaradi svoje brezkompromisne, revolucionarne aktivnosti je bil dolgo brezposeln, preganjan, zaprt in interniran (Bileća, Ivanjica).

Neposredno po vdoru Nemcev je odšel v ilegalo in bil po direktivah CK KPS od-

govoren za sektor revirjev, kjer je organiziral Osvobodilno fronto in tamkajšnje prve partizanske skupine. Takrat je bil komisar okrožnega komiteja KPS in OF za Litijo. Usodnega 31. maja 1942 je bil Lojze Hohkraut v neenaki borbi z Nemci na Cvetežu pri Vačah hudo ranjen. Zmanjkalo mu je streliva, pobesneli okupator pa je okoli njega zoževal krog. Tedaj si je z zadnjim nabojem vzel življenje in izdihnil kot svoboden človek na svoji zemlji, ves ponosen, neuklonljiv in kakor vse dotlej tudi do samega sebe neizprosno. S svojo junaško smrtjo je za vedno ostal zmagovalec in zato naš svetel vzor, ki ne lebdí le nad zasavskimi hribi in dolinami, iz katerih je izšel, ampak v srcih vseh tistih ljudi današnjega mladega rodu, za katere se je boril in jim pokazal, kako iskati brez sebičnosti pot v svobodo in lepše življenje. Enajst let po smrti je bil proglašen za narodnega heroja.

V programu so sodelovale tudi teritorialne enote in letalstvo JLA. Uspela vaja je ponovno dokazala pripravljenost naših teritorialcev za obrambo domovine. Udeleženci proslave posebno pa mladina so z velikim zadovoljstvom ugotovili, da so sredstva, ki jih dajejo skupščine za narodno obrambo, dobro naložena.

Franc Gabrovšek

Chwatalove nagrade

Krajevna skupnost TOMA BREJCA Vir je v preteklem letu na pobudo svojega predsednika ustanovila sklad za nagrajevanje učencev osnovnih šol s svojega področja. Sklad se imenuje po učitelju F. Chwatalu, ki je svoje življenje posvetil vzgoji mladine in je bil zaradi svojega sodelovanja v odporu proti okupatorju ustreljen kot talec pod Semberkom.

Sredstva sklada se zbirajo iz dotacij krajevne skupnosti Toma Brejca Vir, dotacij podjetij in družbeno-političnih organizacij, ter daril občanov. Sklad nagrajuje učence za izredne dosežke v šoli.

Letošnji zaključek šolskega leta je bil na osnovni šoli Dob v znamenju prve podelitve Chwatalove nagrade, katero je prejelo naslednjih 7 učencev:

RODE Silva, 8. razred,
RESNIK Zlatka, 6. razred,

PELAN Alenka, 6.b razred,
VRHOVNIK Marinka, 5.a razred,
PELAN Breda, 5.b razred,
CERAR Marta, 4.a razred,
PETERKA Fanika, 3.a razred.
Vredne nagrade (foto aparat, komplet šestil, komplet nalivnikov) je na slavnosti podelil učencem predsednik sklada Jakob Zanoškar.

Tako je bila lepa zamisel krajevne skupnosti Toma Brejca Vir prvič uresničena in upamo, da se bo nadaljevala. Vsem nagrajencem čestitamo!

Podobna prireditev je bila tudi na I. osnovni šoli v Domžalah, kjer je prejelo Chwatalove nagrade pet najboljših učencev s področja KS Vir.

Tudi na tej šoli je praktična darila izročil nagrajencem predsednik tega sklada, tovariš Zanoškar.

T.

Jaka Zanoškar podeljuje nagrade učencem I. osn. šole Domžale

Vsakdanji kruh v občanovi roki

Vrtoglave cene vedno znova in znova udarjajo tistega člana naše družbe, ki ima nizek osebni dohodek.

Industrijski izdelki, prometne usluge, stanarina in poleg drugega celo tudi prehrabeno blago dobivajo vedno nove, višje cene. Marsikateremu izdelku se lahko odrečemo in pravimo, da je nepotreben, luksuzni predmet. Nekatere predmete kupujemo z ozirom na ceno bolj poredko, nekaterim pa se ne moremo odreči. Med te spada vsakdanja hrana.

Vsak dan smo priče podražitvam mesa, mleka in sedaj še črnega kruha.

Oglejmo si ta primer od blizu. Vprašam se, katera tovarna danes lahko poviša ceno svojemu izdelku? Prav gotovo le tista, ki ima malo konkurence, oziroma katere izdelek je težko dobiti. Skoro vsa podjetja pa se srečujejo na trgu z veliko konkurenco. Zahtevam po rabatih in super rabatih, s stroški za reklamo in ne vem o čem še vsem. Poleg sredstev za obvezne dajatve, popustov itd. si mora tako podjetje zagotoviti v prodajni ceni tudi sredstva za sklade in za osebne dohodke. Če vsega tega ne zmore, stagnira in s časom odmre. Tak je danes nepisani zakon za vsa podjetja. Za nekatera je krut, za druga pa dobrodošel. Zato ugotovljamo danes tako različne osebne do-

hodke ne glede na delo, ampak na vrsto podjetja. No, in sedaj le k kruhu.

Osebnost se sprašujem, ali v maloprodajno ceno kruha niso všteta tudi vsa prej navedena dejstva? Ali mora res potrošnik skrbeti za to, da bomo neke gradili nove moderne prodajalne kruha in ne vem kaj vse še? Občutek imam, da črni kruh ne predstavlja glavne proizvodnje v pekarnah Center in Žito in da so cene za pecivo in beli kruh dosegle tako visoko raven, da bi z viški pri njem lahko pokrili »izgubo« pri črnem kruhu, ki ga kupujejo tisti, ki imajo najnižje osebne dohodke.

Spominjam se serije člankov v dnevnem časopisu z debelim napisom »Danes ni potrebno več pekov, tehnik je tisti, ki z gumbi uravnava recepte za določeno vrsto kruha«.

»Naša pekarna je ena najmodernejših v Evropi« itd. Vprašujem se, ali moderniziramo zato, da bo tehnološki postopek dražji ali cenejši. Pekarna, ki nam podražuje kruh, je prava tovarna, ki oskrbuje območje šestnajstih občin in kot monopolist seveda lahko vpliva na ceno svojih izdelkov.

Čudno pa je, kako morejo pod mnogo težjimi pogoji odlično uspevati obrtniške pekarnice, in da se te nikdar ne srečujejo s takimi težavami, kot so »veliki proizvajalci«. Morda obstajajo

Prosim očitvece nesreče, ki se je pripetila dne 28. maja 1970 ob 17. uri v Domžalah, na Ljubljanski cesti, pri odcepu na cesto Ljube Sencerja (VELEBLAGOVNICA), da javijo svoj naslov. Vse stroške povrnem!

Andrej Marinšek
Pštata št. 37

p. Dol pri Ljubljani

Zahvala tistim, ki se sami ne hvalijo

To je Ručigaj Marjanca iz Trzina. Ona ne slavi petdeset ali šestdesetletnice svojega rojstva, temveč jih ima že enainšedeset. Že več kot štirideset let je pomembna družbena delavka, seveda, če je režiser amaterske dramske skupine, ki skrbi za lepo oblikovanje slovenske besede in kulturno razvedrilo številnega občinstva, sploh družben delavec in še celo pomemben.

Kakšnega večjega priznanja in nagrado za svoje plemenito delo najbrž ne bo nikoli dobila samo zato, ker je skromna in ne časti željna in končno, ker je kulturna delavka.

Ko je leta 1922 gledala v ljubljanski drami igro »Vest«, jo je tako prevzela, da je sklenila, da mora biti gledališče njen življenjski spremljevalec. In res! Sklepa se je vseskozi držala. 31. premiera, ki jih je režirala je visoka številka. Koliko truda volje, potrpljenja in tudi jeze je zato potrebno, ve samo tisti, ki se je kot amater kdaj ukvarjal z gledališčem.

Marjanca je stara 71 let. Nikoli ni potožila zaradi prečutih večerov in drugih težav, ki so pri vodenju gledališke skupine neprestano prisotne. Sedaj, na stara leta, oziroma ob njeni zadnji premieri »Sneguljčica«, ki jo je odlično pripravila, pa jo je prevzela bridkost.

»Niti hvala mi ni nihče rekel,« in solze, ki jih je hotela prikriti, so me izzvale, da to pišem.

Marjanca je upokojena železniška uradnica. Po službi je trdo delala doma na kmetiji in vodila gospodinjstvo. Kaj naj bi gledališka duša razmišljala drugega kot o igrah, samo o igrah, predvsem praviljčnih, te ima rada.

Čeprav nikoli ni pričakovala velikih pohval, je bila priznanja, ki ji ga je izdal pred leti republiški svet Zveze kulturno prosvetnih organizacij za režijo »Trnjulčica«, zelo vesela. Njeno največje veselje je, če so gledalci zadovoljni. In na njenih igrah so, ker so dobre, skrbno pripravljene, z veliko izkušnostjo.

Na predavanja o režiji je hodila k pokojni Mariji Veri. 16 let je že stalni abonent ljubljanske drame in opere, zato ni čudno, da je vsa družina zvesta gledališču, tudi mož in sin. Pravi, da se menijo samo o igrah. In ko je bil nekoč eden izmed igralcev ob premieri nujno zadržan in je vse kazalo, da bo predstava odpadla, je priskočil na pomoč njen mož in odigral vlogo prav tako dobro, kot bi hodil na vaje.

V domžalski hali, pred številnim občinstvom so Trzinci zelo dobro odigrali pred nekaj meseci »Sneguljčico«. Pa se je prišla pogajat za najemnino dvorane.

Vnaprej je bila seznanjena, da bo visoka.

Glas se ji je rahlo tresel.

»Kaj ni nobene pravice več. Toliko truda imamo in toliko stroškov, pa tega nič ne upoštevate?«

»Marjanca, pustite vi pravico in Cankarjevega hlapca Jerneja. Pravica je, le naslov vašega prosvetnega društva ni pravi. Je

tak, da vam moramo zaračunati krepko najemnino, ne glede na to, ali se trudite ali ne.«

Marjanca, iz srca vam želimo, da bi še režirali in se še veselili svojega dela, svojih igralcev in svojega občinstva in če vam topla in iskrena zahvala na tem mestu za dosedanje delo kaj pomeni, bomo veseli.

A. Zajc

Dve pomembni likovni razstavi

V okviru prireditev ob letošnjem občinskem prazniku sta bili dve razstavi in sicer partizanske grafike v predverju dvorane komunalnega centra v Domžalah in razstava akademskega slikarja Daniela Fuggerja v mali dvorani Zavoda za glasbeno izobraževanje v Domžalah. Obe razstavi je odprl podpredsednik skupščine občine Domžale Jakob Černe. Pri prvi je poleg važnosti razstave in kvalitnih del naših najboljših partizanskih slikarjev poudaril predvsem, da smo Domžalčani končno dobili v novem centru primeren prostor za prirejanje občasnih razstav. To potrjuje dejstvo, da so bile prav v tem prostoru in kratkem že tri razstave. Prvo je pripravila ob koncu leta in 10-letnici obstoja Srednja tehniška usnjarsko galanterijska šola iz Domžal, nato učenci Posebne osnovne šole s Homca in sedaj razstava partizanske grafike. Ekspozate za to razstavo je dal na razpolago Muzej revolucije NOB v Ljubljani, uredil jo je pa Muzej Kamnik. Razstavljeni so bili več ali manj znani originalni grafični listi Alenke Gerlovič, Vita Globočnika, Božidarja Jakca, Doreta Klemenčiča — Maja, Franceta Miheliča, Nikolaja Pirnata, Ive Šubica ter Dragota in Naceta Vidmarja. Nekaj grafik in olj iz partizanske tematike z domžalsko-kamniškega področja je razstavil tudi domačin akademski slikar Daniel Fugger.

Pri otvoritvi razstave akademskega slikarja Daniela Fuggerja je Jakob Černe podal kratak slikarjev življenjepis. Slikar je razstavil predvsem pejzaže iz naše okolice in nekaj abstraktnih slik z vesoljsko tematiko.

Pred dnevi sem ga obiskal v njegovem »ateljeju« v Domžalah na Savski cesti. Zalotil sem

ga, ko je portretiral malega dečka. Že v tem mesecu bo namreč razstavljal v Baslu v Švici, zato hiti in hiti, da bi ustvaril čimveč in čim bolje, kajti prav tu bo imel samostojno razstavo.

Svojo prvo razstavo je imel Daniel Fugger že v Domžalah leta 1946 v izložbah, kjer ima sedaj prostore fotograf Vili Majhenič. V Domžalah je nato razstavljal vsako leto, zadnjič pa leta 1960. Največja razstava v Domžalah je bila takrat, ko je razstavljal domžalske motive pod naslovom »Domžale spreminjajo svoje lice« in dela s partizansko tematiko.

Zadnjo samostojno razstavo je imel lani v počastitev dneva republike v Velenju v prostorih Delavskega doma.

Vmes je v mesecu maju in juniju razstavljal s člani društva slovenskih likovnih umetnikov v počastitev 25letnice osvoboditve v prostorih Moderne galerije v Ljubljani.

Na bližnji razstavi v Baslu v Švici bo razstavljal slike z vesoljsko tematiko ter portrete in domače pesjaže.

Letos bo še razstavljal v Portorožu in Kranju slike s socialno tematiko izseljencev-rudarjev v Franciji, razstavljal bo pa tudi slike francoske pokrajine.

Razen v Domžalah je samostojno razstavljal še v Ljubljani, Kranju in v Franciji, skupinske razstave v domovini pa je imel v Beogradu, Ljubljani in Slovenjem Gradcu, mednarodne razstave pa v Švici in Franciji.

Za svoja dela je prejel več domačih in tujih priznanj, med njimi tudi »Grand Prix« v Parizu.

Na njegovi poti mu želimo še mnogo uspehov ter priznanj.

T. Ravnikar

Zahvala

Vsem, ki so poklonili cvetje in mi izrekli sožalje ob smrti mojega moža Vinka Vidmarja, se iskreno zahvaljujem. Še posebej pa se zahvaljujem TVD Partizan Domžale in Skupščini občine Domžale za izkazano pozornost.

Vidmarjeva!

Občan

Svet za splošne zadeve naj preuči in poskrbi za izvajanje še naslednjih zaključkov skupščine:

Z ozirom na ugotovitve v poročilu, na katerih relacijah pride najpogostejše do prometnih nesreč, naj delavci milice posebno na teh odsekih poostre kontrolo (križišče v Trzinu, skoki Domžale, Mengeš in drugod). Na omenjenih odsekih, posebno tudi na Savski cesti in Ulici talcev v Domžalah je treba dosledno zahtevati upoštevanje znakov za zmanjšanje hitrosti. Na novi moravski cesti bo prav tako treba z doslednim ukrepanjem zagotoviti prometno disciplino že takoj na začetku. Z namestitvijo prometnih znakov je na omenjeni cesti treba poskrbeti tudi za odstranitev drevja in drugih prometnih ovir.

Tudi nerazsvetljena počasnejša vozila so pogosto vzrok za prometne nesreče, zato naj proti lastnikom nerazsvetljenih vozil delavci milice najstrožje ukrepajo.

Skupščina meni, da bo za večjo varnost v prometu poskrbljeno tudi z ureditvijo poti za počasen promet. Z ozirom na to je treba pristopiti k urejanju

teh potov, kjer je to možno in potrebno ter nadaljevati z urejanjem obvozne poti na relaciji Trzin-Zelodnik.

K reševanju prometne problematike naj bi v večji meri prispevale tudi krajevne skupnosti.

Svet za splošne zadeve oziroma njegova operativna komisija naj bi pripravila do rebalansa proračuna predlog za postavitev najnujnejših prometnih znakov in obeležij, da bi skupščina za to zagotovila potrebna sredstva.

Pri dopolnjevanju mreže prometnih znakov je treba poskrbeti tudi za znake za omejitve obremenitve na os, ki jo vozniški, posebno na stranskih cestah, sploh ne upoštevajo.

Ena od pomembnih nalog operativne komisije pri svetu za splošne zadeve, AMD in drugih organov mora biti tudi prometna vzgoja odraslih.

Svet za splošne zadeve naj preuči predlog, da bi sprejela skupščina poseben predpis oziroma odlok o prometnem redu.

Tudi izvajanju odloka o javnem redu in miru bo morala PM posvetiti še več pozornosti. Ker je pogosto vzrok za prometno nesrečo alkohol, naj bi de-

lavci milice posebno dosledno ukrepali proti gostilničarjem, ki točijo alkoholne pijače vinjenim osebam, med katerimi so pogosto tudi vozniki motornih vozil.

Krajevna skupnost Domžale in Mengeš naj poskrbita, da bo sta omenjeni naselji razsvetljeni vso noč, da bo čimmanj priložnosti za kaznivna dejanja in prekrške, med katerimi so pogosto tudi uničevanje prometnih znakov in drugih javnih naprav.

Pristojna služba naj posreduje republiškemu organu tudi predlog skupščine, naj se ustrezno povišajo tudi mandatne kazni, ki jih lahko izrekajo delavci milice za prekrške v prometu.

9. Na predlog komisije za volitve in imenovanja je skupščina soglasno sklenila,

— da se v likvidacijsko komisijo za redno likvidacijo zavoda za gospodarsko propagando Domžale imenujejo:

za predsednika

ROGLIČ Franc, Tosama Domžale za člana

LIMONI Viljem, Termit Domžale

SELJAK Marija, Sob Domžale

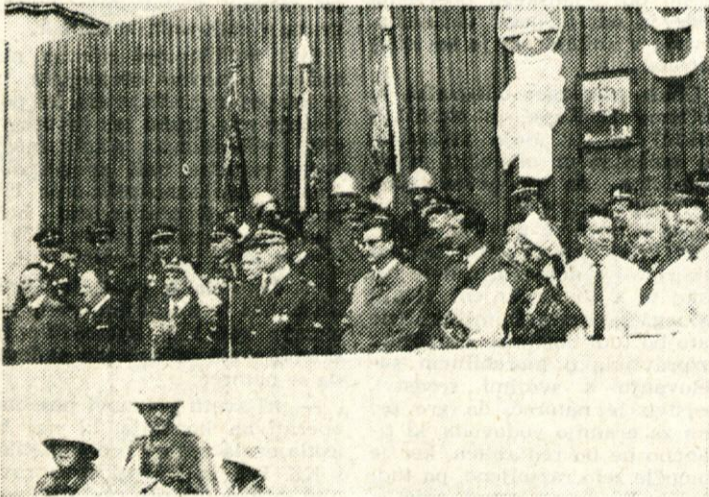
— da se Maks JERAN razreši članstva v komisiji za volitve in imenovanja in namesto njega imenuje v to komisijo Aleksander SKOK, sekretar občinske konference ZK Domžale.

10. Skupščina je soglasno sprejela predlog sveta za finance, da se uvede postopek redne likvidacije zavoda za gospodarsko propagando Domžale.

11. Občinski zbor je na predlog posebne odborniške komisije z večino glasov sprejel sklep, da se nadaljuje postopek za razglasitev novega naselja z imenom Roje v k. o. Homec, ki so ga sprožili občani omenjenega novonastalega naselja. Predlog z ustrežno dokumentacijo je predložiti Izvršnemu svetu, sekretariatu za zakonodajo v odločitev.

12. Pri »vprašanih in predlogih« odbornikov je skupščina o predlogu odbornika Rudolfa Osolina glede avtobusnih postajališč ugotovila, da bi bila tudi po tem vprašanju potrebna večja zavzetost KS, ki naj bi tudi s svojimi sredstvi urejale avtobusna postajališča, kar velja tudi za KS Krtina glede postajališč na moravski cesti na območju omenjene KS.

90 let gasilskega društva Domžale

Na slavnostni tribuni so se zbrali številni predstavniki gasilskih organizacij, javnega in kulturnega življenja in gostje.

Ob koncu avgusta so domžalski gasilci praznovali razmeroma redek jubilej — 90-letnico svojega obstoja. Ustanovljeno je bilo 1. 1880. Ustanovljeno je bilo torej že 10 let potem, ko je bilo ustanovljeno prvo slovensko gasilsko društvo. To dejstvo in pa, da so domžalski gasilci naslednik najstarejše gasilske tradicije v domžalsko-kamniškem okolišju, je v dneh praznovanja vsem njim še v poseben ponos.

Začetna sredstva so si gasilci omogočili z marljivim delom, v dobršni meri pa so jim pomagali pri premagovanju prvih ovir takratni domžalski slamnikarski tovarnarji. Prva ročna brizgalna je bila kupljena 1. 1878. nova boljša pa že leta

1881. Se istega leta je bila nabavljena še ena nova ročna brizgalna, ki je takrat veljala za moderno gasilsko orodje. Tehnična opremljenost gasilcev je bila iz leta v leto boljša, zlasti pa so se tehnični pogoji izboljšali, ko so Domžale postale trg. Pojavila se je potreba po gasilskem domu, saj je bila vsa oprema dotlej shranjena v Cerarjevi hiši. Gasilski dom so začeli graditi leta 1907, svojemu namenu pa je bil svečano izročen leta 1911. Z masovnim delom in veliko požrtvovalnostjo so si gasilci mogli kupiti 1. 1923 novo 1200-litrsko motorno brizgalno, ki je bila tedaj pojem sodobne gasilske opreme; ta brizgalna služi svojemu namenu še danes.

Veliko raztegljivo lestev, ki je zaradi oblike višjih zgradb prav tako postala že nujnost, je društvo dobilo 1. 1927.

V letih druge svetovne vojne so tudi današnji slavljenici dali svoj delež k osvoboditvi domovine. V NOB je sodelovalo 13 gasilcev. Leta 1953 je društvo dobilo nov, tipiziran gasilski avtomobil TAM 3000, leto kasneje pa razvija svoj društveni prapor, veliko kasneje pa še motorno brizgalno »SORA«.

Od takrat pa do današnjih dni so se s spreminjanjem Domžal, ki so postale iz majhnega trga — mesto z gosto industrijo, spremenile tudi naloge gasilcev, ki jim je izročena v varstvo velika družbena listnina.

Da bi bili za svoje odgovorno in družbeno visoko koristno delo še bolj pripravljeni in opremljeni, se je pojavila potreba, da dobijo novo, najmodernejšo opremo. Ta želja se jim je uresničila v teh dneh, v dneh jubileja, s kakršnim se lahko pohvali le malokatero slovensko gasilsko društvo. Domžalski gasilci so ta svoj visoki jubilej počastili z vrsto prireditev. Osrednje slovesnosti, ki se je udeležilo več sto slovenskih gasilcev, so se udeležili tudi gasilci iz za-

mejskega. Prostovoljno gasilsko društvo Domžale (na čelu s prizadevnim predsednikom tov. Marjanom Lenarčičem) je ob tej priliki organiziralo že med tednom (vse prireditve so bile ob koncu avgusta) veliki medsektorski vaji članov in mladincev. Slovesnosti so se nadaljevale v nedeljo 23. avgusta dopoldne s slavnostno sejo v hali Komunalnega centra, kjer so zaslužnim članom podelili diplome in odlikovanja. Popoldne se je začel slavnostni sprevid gasilskih enot, narodnih noš, pripadnikov teritorialnih enot, civilne zaščite, rdečega križa, dimnikarjev, gasilskih vozil, gospodarskih organizacij in drugih. Ob tej priliki je bila svojemu namenu izročena avtoci-sterina TAM 5500-G, ki jo je Gasilsko društvo Domžale nabavilo s sredstvi gasilskega sklada, skupščine občine Domžale, delovnih organizacij, pa tudi samih občanov.

Vse doslej omenjeno pa ni edini uspeh in delovni rezultat gasilcev. V preteklih dneh je bil prenovljen gasilski dom, storjenega pa je bilo še marsikaj, kar vse skupaj postavlja prizadevne domžalske gasilce na tisto mesto, ki si ga s svojimi zaslugami za družbo zaslužijo.

B. M.

Telovadno društvo Partizan Domžale je spet pričelo z redno vadbo vseh oddelkov. Moški oddelki imajo telovadbo vsak torek in petek, ženski pa vsak ponedeljek in četrtek in to v telovadnici I. osnovne šole. Urnik vadbe posameznih oddelkov je objavljen na oglasni deski šole.

TVD Partizan Domžale

Tudi letos so otroci letovali v Izoli

Letos mineva že 15 let, odkar otroci domžalske občine vsake počitnice letujejo ob morju. V letih 1955 do 1960 je letovanje otrok organizirala Občinska skupščina oziroma oddelek za socialno varstvo. Od leta 1960 dalje pa je v celoti prevzela organizacijo Občinska zveza prijateljev mladine Domžale. Od začetka letovanja do letos je letovalo vsega 3812 otrok ter 512 vzgojnega in tehničnega osebja. Vsa ta leta smo gostovali v prostorih izolskih šol. Čas je, da bi pričeli misliti na lastno bazo, ki naj bi ne služila samo šolskim, temveč tudi predšolskim otrokom in bila tako resnično polno izkoriščena. V letošnjem letu je letovalo skupaj 229 otrok. Vsi so bili zdravniško pregledani, ker je vplivala na sprejem predvsem zdravstvena indikacija. Poleg tega je bilo v koloniji tudi večje število otrok, ki so bili zdravstveno in socialno ogroženi. 52 otrok je letovalo brezplačno.

Vsako leto dobi komisija za letovanje pri občinski zvezi DPM dotacijo od občinske skupščine, fond pa dopolni še z lastnimi sredstvi in prispevki staršev.

V letošnjem letu smo prejeli od občinskega proračuna 38.000 din, prispevki staršev pa so znašali 29.300 din, kar je skupaj komaj zadoščalo za kritje dejanskih stroškov. Iz obračuna izdatkov je razvidno, da gre od skupne vsote zbranih sredstev kar 40 % za režijo kot so prevozi, najemnina in slično. Iz leta v leto dražijo tudi življenjski stroški, predvsem hrana, kar smo letos še posebej občutili, saj so se stroški v primerjavi z letom 1969 povišali za 30 %. Oskrba enega otroka je znašala letos 291,10 din.

Pri tem pa ni všteta ne amortizacija, niti izdatki za nabavo inventarja.

F. R.

Ob 80. obletnici obstoja PGD Moravč

Zadnjo nedeljo v juniju je bil za Mengeš velik praznik. Ta dan so mengeški gasilci slovesno praznovali 80. obletnico svojega obstoja. Sredi Mengša se je zbrala pred tribuno velika množica uniformiranih gasilcev in ostalega prebivalstva. Poseben poudarek tej slovesnosti so dale številne narodne noše na konjih in peš. Že znana mengeška godba pod vodstvom Toneta Mehleta je živahno igrala in vabila ljudi, pred tribuno pa so se že zbirali častni gostje, med njimi podpredsednik občinske skupščine in direktor zavarovalnice SAVA — poslovalnice Mengeš tov. Ivan Vidali, ki je bil pokrovitelj slovesnosti, predsednik občinske gasilske zveze Domžale, predsednik KS Mengeš Blejca Tone in predsednik krajevne organizacije ZB Mengeš. Po slovesnem mimohodu gasilcev in gasilskih praporov je imel slavnostni nagovor predsednik PGD Mengeš tov. Jože Erženčnik. Društveno kroniko je prečital tov. Zargl, nato pa je tov. Ivan Vidali izročil nov gasilski avtomobil društvu v uporabo.

K 80. obletnici obstoja in res velikemu napredku mengeških gasilcev je čestital predsednik občinske gasilske zveze tov. Breznik, ki je poudaril, da so mengeški gasilci danes tako po operativni kot organizacijski plati med prvimi ne samo v občinskem, republiškem, temveč tudi v državnem merilu in so dosegli zavidljive uspehe tudi na mednarodnem tekmovanju.

Vse to je zasluga odličnih društvenih poveljnikov, posebno še Franca Blejca. Tudi predsednik KS Mengeš se je društvu zahvalil za trud in vno, ki so jo mengeški gasilci pokazali ob vsaki priliki, da bi rešili čim več ljudskega premoženja pred ognjem ali elementarnimi nesrečami. Zato je zaželel društvu še naprej lepe delovne uspehe.

Da je mengeško gasilsko društvo danes najbolj sodobno opremljeno, je predvsem zasluga zavarovalnice SAVA — poslovalnice Mengeš.

N. Vodnik

Novice iz Moravč

Pred tremi leti so gasilci iz Moravč proslavili 70-letnico svojega obstoja. Ob tej priliki so izročili svojemu namenu nov gasilski avto. Proslava je bila velika in so se je udeležila tudi okoliška gasilska društva. V povorki so sodelovale tudi narodne noše iz Moravč in okolice.

Takoj po tej proslavi so gasilci pristopili k gradnji novega

gasilskega doma v Moravčah. Po 30 in več članov ob sobotah in nedeljah koplje in betonira temelje. Če bo šlo delo tako hitro izpod rok, bo nov gasilski dom kmalu zgrajen. Vsa dela opravljajo gasilci prostovoljno, saj so tega v Moravčah vajeni že od osvoboditve dalje.

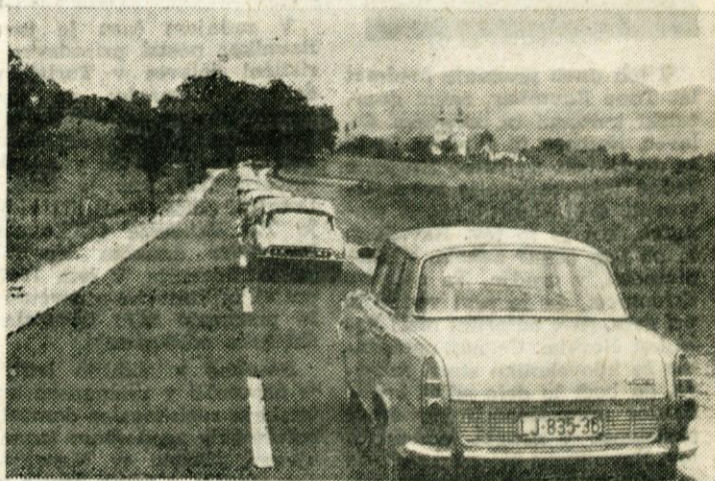
L. G.

Ob otvoritvi nove moravške ceste

Novo moravško cesto je za letošnji občinski praznik slovesno odprl predsednik Zveznega izvršnega sveta tovariš Mitja Ribičič ob navzočnosti velikega števila povabljenih gostov in domačinov z vse moravške doline, za katere je bil ta dan po osvoboditvi prav gotovo največji praznik. Izpolnjene so bile njihove dolgoletne želje in zahteve. Domačini, posebno pa tudi mladina, so predsednika Ribičiča nadvse prijetljivo sprejeli, saj ga še iz časov borbe štejejo za svojega in tudi on se v to dolino vedno znova vrača. Zastopniki pionirjev so mu izročili številne šopke cvetja, tako v Krtini, kjer je bila otvoritvena slovesnost kot tudi v Moravčah, kjer je bila po otvoritvi kulturna prireditev v Partizanskem domu.

Nekaj sto avtomobilov se je takoj po otvoritvi uvrstilo v dolgo kolono in se usmerilo proti Moravčam, na vseh osem km dolgi poti pa so voznike pozdravljali domačini, ki so v pozdrav novi cesti in gostom, ki so ta dan obiskali Moravče, postavili ob asfaltnem traku visoke in vitke mlaje

Moravče pa so goste pozdravile v novem oblačilu. Hiše prenovljene in prebeljene, okna vsa v cvetju, ljudje pa v prazničnem razpoloženju, ki ga tudi kratkotrajna ploha ni mogla zmotiti

Dobro se ga še spominjam iz predvojnih let, ko smo se še kot študentje vozili s kamniškim »hlaponom«, z zanj značilno črno pelerino in nekaj knjigami pod pazduho. Večkrat je knjige zamenjal tudi s kitaro. Pred nedavnim je praznoval že 50-letni jubilej.

Izhaja iz stare kamniške družine. Oče Leopold je bil delavec na železnici in je imel le skrom-

ne dohodka, zato sta z ženo Viktorijo številno družino le težko preživljala.

Ceprav se je jubilar po maturi posvetil matematiki, fiziki in politološkim vedam, še danes ves gori za glasbo in petje. Ljubezno do petja in glasbe mu je vcepil oče, ki je bil glasbenik — amater, član vojaške godbe med prvo svetovno vojno, po vojni pa pri železničarski godbi »Sloga« in seveda dolga desetletja tudi pri kamniški godbi.

Veselo do glasbe in dramatike sta po očetu podedovala tudi brat Božo, ki je v Kamniku vodil vrsto instrumentalnih ansamblov in sestra Marjana, ki je bila vodja dramske skupine na Brdu pri Lukovici, kot učiteljica na I. Osnovni šoli v Domžalah pa je vrsto let vodila pevске zборе.

Jubilar je leta 1941 maturiral v Ljubljani, po vojni pa diplomiral iz matematike in fizike kot izredni študent. Diplomiral je tudi na III. stopnji politoloških ved na Visoki šoli za politične vede in sociologijo, in končal I. stopnjo ekonomske fakultete.

Kot učitelj je služboval v Stični in Ljubljani, kot predmetni učitelj v Pevljah, Kamniku, Ajdovščini, kot profesor pa v Domžalah in Ljubljani.

V šolskem obdobju 1963/64 je bil izvoljen za predavatelja na fakulteti za elektrotehniko ljubljanske Univerze. Leta 1966 je bil izvoljen za profesorja na Pedagoški akademiji v Ljubljani.

Svojo politično kariero je začel leta 1967, ko je bil izvoljen za poslanca republiškega zbora skupščine SRS v domžalski volilni enoti. Ponovno je bil za poslanca izvoljen tudi leta 1969.

Poleg poklicnega dela je bil 25 let aktiven in visoko priznan kot dirigent pevskih zborov. Posebno kvaliteto je dosegel s pevskim zborom v Dornberku na Primorskem. Z njim je gostoval širom po Jugoslaviji in v Italiji.

Vsestransko pa je bil in je še aktiven na znanstvenem področju. Napisal je nad 50 pomembnih razprav, del in učbenikov s področja matematike, fizike, ekonomskih političnih ved in mednarodnega ekonomskega sodelovanja, v zadnjem času pa tudi s finančnega področja.

Izdal je tudi štiri učbenike (skripta) v francoščini.

Svoje razprave objavlja predvsem v Gospodarskem vestniku, Bančnem vestniku in drugih strokovnih časopisih in revijah, pogosto pa ga vidimo tudi na malih zaslonih TV Ljubljana.

Zanj lahko trdimo, da je eden najbolj aktivnih slovenskih poslancev. Je predsednik odbora za kulturo in prosveto, član odbora za finance ter predsednik komisije za nov proračunski sistem.

Dosti objavlja tudi v Občinskem poročevalcu, kjer ga poznamo kot ostrega kritika raznih kulturnih dogodkov in kot pisca poljudnih strokovnih razprav.

V skupščini občine Domžale pa je predsednik komisije za pripravo srednjeročnega načrta razvoja občine Domžale do 1975. leta.

Ob 50-letnici mu želimo, da bi se kot poslanec v skupščini še naprej zavzemal za vsestranski napredek naše republike, ter da bi uspešno zastopal tudi interese svoje volilne enote, kakor tudi, da bi izpod njegovega peresa prišlo še dosti kvalitetnih strokovnih razprav in študij ter čim več prispevkov tudi za naš Poročevalec.

T. Ravnikar

Tone Ravnikar — 50-letnik

Ze kot mlad fant se je vključil v kulturno življenje in bil v dramski sekciji domžalske »Svobode« dolga leta vodja recitatorjev. V skupini režiserja Franca Ložarja je nastopal v letu 1949 — 1953. Za umetniško delo pri izvedbi ljudske igre »Rokovnjači« je prejel od SKUD »MINKA PETERNEL« posebno priznanje, prav tako pa za dolgoletno kult. prosv. delo na sindikalnem področju, v Lesni industriji Domžale.

Leta 1963 je pripravil razstavo »Domžale v slikah«, v februarju 1966 pa je kot slikar — amater sodeloval na razstavi »OREHEK — SRŠEN — RAVNIKAR«.

V zadnjem času je tovariš Ravnikar postal prizadeven turistični delavec v Turističnem društvu Domžale; na gradu Krumperku je s tovarišem F. Brojanom organiziral slamičarsko razstavo. Za vse zasluge (tovariš Ravnikar je član TD Domžale odkar le-ta obstaja) ga je TZ Slovenije odlikovala z bronastim znakom Turistične zveze Slovenije. V letu 1967 je prejel za kulturno-prosvetno delo priznanje SOB Domžale in občinsko odlikovanje.

Posebno v zadnjih letih se je usposobil v priznanega amaterskega raziskovalca domžalske polpretekle zgodovine: (znan je njegov članek v Mengeškem zborniku II. o prvih krajih ožje domžalske okolice); v prostem času se ukvarja z raziskavo starejših domžalskih rodbinskih

imen, kjer se je že velikokrat dokopal do zanimivih in celo za znanstvenike dragocenih spoznanj. Za izdelavo študije »PAVLI, PAVLIČEV rod« je prejel od SOB Domžale priznanje in nagrado.

Ob vsem tem je tovariš Ravnikar tudi dolgoletni krvodajalec, za kar je bil prav tako odlikovan.

Za naše bralce so posebej zanimivi članki v Občinskem poročevalcu, ki jih zelo radi berejo. V njih oživlja stare domžalske kronike in nam na zani-

miv način (z obilico podatkov) predstavlja turistične zanimivosti Domžal in okolice. Marsikdo se še spominja člankov o F. Jelovšku, zanimivosti o mengeških rojstnih knjigah in drugih.

Za njegovo plodno in bogato delo ga je ob petdesetletnici odlikoval predsednik republike z medaljo dela.

Članu uredniškega odbora »Občinskega poročevalca« želimo ob njegovem prazniku še veliko zdravja in na mnoga leta.

M. B.

Frece Ivan

Frece Ivan, rojen 29. II. 1892 v Dobju pri Planini. Bil je sin revne delavske družine. Kot na-

preden delavec se je že leta 1919 včlanil v KP Jugoslavije. Delal je v rudniku v Trboljah kot rudar.

Zaradi preganjanja takratnih oblasti je leta 1924 odšel v Francijo, kjer je nadaljeval svoje revolucionarno delo.

Ker je ljubil svojo domačo zemljo, se je leta 1946 leta vrnil v osvobojeno Jugoslavijo, kjer je do svoje smrti deloval kot napreden državljan. Bil je član zveze borcev in zveze komunistov. Pred mesec smo ga tiho pokopali v Domžalah, prav pa je, da ohranimo spomin nanj kot na enega prvih revolucionarjev, proletarcev in komunistov. Slava mu!

Program dela organizacije ZZB NOV občine Domžale za leto 1970 in 1971

— Do septembra 1970 izdelati točno evidenco nerešenih stanovanjskih problemov borcev NOV, jo uskladiti z evidenco Skupščine občine Domžale ter zagotoviti z odloki organov, da bo stanovanjski problem borcev NOV rešen v letu 1971.

— Organizirati enkrat letno srečanje mladine z borci, po možnosti na dan borca ali na dan JLA. Srečanje izkoristiti za kvaliteten prenos tradicij NOB na mladino. Za delo je zadolžena komisija za tradicije in zgodovino NOB.

— Odboru VI. SNOUB Slavka Šlandra pomagati pri izidu knjige o zgodovini te brigade. Ob izidu knjige je potrebno organizirati srečanje borcev Šlandrove brigade na področju občine Domžale in razdeliti knjigo o Šlandrovi brigadi šolam v občini in borcem brigade. V šolah nagraditi najboljše naloge s tematiko NOB.

— Organizirati enkrat letno razgovor z odborniki in poslanci in z njimi spremljati predpise in zakone v zvezi s problematiko članov ZB in VVI NOV (nov dopolnjen pokoj, zakon itd.). Po izvoljenih organih vplivati na to, da bi zakonodaja bila usmerjena v hitrejše reševanje te problematike.

— Mesečno ali dvomesečno imeti s predsedniki krajevnih organizacij obeh združenj se-

stanke, na katerih je obravnavati aktualne in tekoče probleme in po potrebi pomagati pri delu na terenu.

— Pri občinski skupščini zagotoviti redna sredstva za vzdrževanje spominskih obeležij iz NOB. Vzdrževanje naj postane redna naloga Komisije za spomeniško varstvo.

— Delo obeh združenj usmeriti na reševanje problemov, ki jih pred družbo postavlja reforma družbenega in gospodarskega življenja pri nas.

— Skrbeti za politično aktivizacijo članstva ZB povsod tam, kjer je v zadnjih letih popuščala, z zavestjo, da težave, ki jih odpravljamo, pogojuje popuščanje na področju dela za splošne družbene koristi, ki so istovetne z željami in koristmi naše organizacije. Zato je potrebno ustvariti tesno povezavo z ZK, ZMS in SZDL.

— Odbor in Komisija za vprašanja VVI naj v sodelovanju z občinskim referatom za zadeve borcev in s krajevnimi organizacijami VVI organizirata vso potrebno pomoč pri reševanju težav invalidskih upravičencev, ki jih ni malo.

Komisiji za vprašanja VVI NOV pomagati pri nalogah:

— sodelovanje v skrbstvenih organih, ki določajo pomoč invalidskim upravičencem,

— sodelovanje v organih zdravstva, ki so namenjeni za zdravstveno pomoč invalidom, borcem NOV,

— vključiti invalide v aktivno družbeno delo za razvijanje družbeno-političnih koristi skupnosti,

— podpirati rekreativne dejavnosti invalidov.

— Organizacijam ZRVS pomagati pri izvajanju programa strokovne vzgoje rezervnega starejšinskega kadra tako, da se bodo strokovno izpopolnjevali vsi rezervni oficirji in podoficirji in da bo dosežen čim boljši strokovni uspeh.

— Za dvig obrambne sposobnosti, tako rezervnega oficirskega sestava, kakor civilnega prebivalstva, bo ZZB NOV sodelovala v Koordinacijskem odboru pri SZDL.

— Razvijati tradicije NOB z organiziranjem tovariških srečanj.

— Organizirati mladinske pohode v kraje, pomembne iz NOB in prek prosvetnih delavcev dajati mladini potreben delež patriotske vzgoje s tradicijami NOB, našega in ostalih narodov Jugoslavije.

— Organizirati delo Sekcije niternirancev skladno z programom komisije pri Republiškem odboru ZZB NOV Slovenije.

— Nameniti vso skrb sodelovanju s sosednimi občinskimi organizacijami ZZB NOV, posebej še gorenjskih občin, s katerimi nas vežejo vojne tradicije iz NOB. Pri tem razvijati enot-

nost borcev, da bodo pri vseh skupnih problemih in vprašanjih zavzemali enotna stališča.

— Storitvi vse, da bodo vsi člani ZZB NOV, zaposleni v delovnih organizacijah, dobili ustrezna stanovanja do 1. 1971.

— Do konca leta 1970 napraviti seznam vseh nerešenih vlog za priznanje posebne delovne dobe, ki čakajo na rešitev pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Ljubljani in urediti čimprejšnjo rešitev.

Pri zvezi združenj borcev NOV občine Domžale obstajajo naslednje komisije:

1. Komisija za vprašanja vojaških vojn invalidov NOV

2. Komisija za rekreacijo

3. Komisija za razvijanje tradicij NOB in vseljusko obrambo

4. Komisija za bivše politične zapornike, internirance in deportirance.

5. Komisija za prošnje in pritožbe ter odlikovanja in pohvale

6. Komisija za ugotavljanje posebne delovne dobe

7. Komisija za civilne pogrebe

8. Predstavniki za spomeniško komisijo pri Sob Domžale

Ta program, ki ga je sprejel Občinski odbor ZZB NOV, je obširen in se bodo morali vsi člani odbora, kakor tudi komisij zelo potruditi, da bo realiziran.

Predsednik občinskega odbora ZZB NOV

Franc Avbelj — Lojko

Vinko Vidmar — žrtev prometa

Partizanu, kjer je vzgojil vrsto priznanih orodnih telovadcev, kateri so mu bili v ponos, vidni uspehi teh mladincev pa edina zahvala za ves trud in delo.

Dne 29. julija so se od njega poslovili številni prijatelji športniki in telovadci.

Domžalski Partizan je izgubil z njim nenadomestljivega vzornika in vodnika, ki je s svojim brezmejnim idealizmom v telovadnici vzgajal in vzgojil veliko mladine v dobre športnike in poštene ljudi. In vsi ti ga bodo trajno ohranili v najlepšem spominu.

Zlata poroka v Domžalah

Ze v mesecu februarju sta praznovala 50-letnico skupnega življenja zlato poroko dva pristna Domžalčana Vinko Ogrinc — Knezov Cene in Marjana roj. Šeme-Jurčkova Marjana. Čeprav je minilo od takrat že nekaj mesecev, je vseeno prav, da se spomnimo vsaj z nekaj vrsticami tega pomembnega jubileja.

Oče Vinko se je leta 1912 izučil za mizarja pri mizarjem

Zlatoporočena Marjana in Vinko Ogrinc iz Domžal

mojstru Urbaniju v Domžalah. Dva meseca potem, ko se je izučil, je odšel v Gradec, nato se je zaposlil pri kamniškem mizarju Weiblu, kjer je ostal do pričetka 1. svetovne vojne leta 1914.

Takoj ob pričetku je prebil vsa 4 leta kot vojak na raznih bojiščih, najprej v Krpatih, nato v Galiciji in Bukovini, konec pa je dočakal na soški fronti.

Po prvi svetovni vojni je bil 23 let zaposlen pri Oberwalderju — sedanji tovarni Universale, zadnja leta pred upokojitvijo pa pri Lesni industriji v Domžalah.

V zakonu se jima je rodilo devet otrok, od katerih je živih še šest.

Mama Marjana je šivala slamnike. Najprej pet let pri Jančigaju, nato pri Ravnikarju, pri Oberwalderju — sedanji tovarni Universale pa celih 18 let.

Svoj dom imata ob Mlinščici, takoj za bivšo Čednikovo hišo, ki so jo lani podrli. Prvotna lesena hiša je leta 1878 pogorela, sedanjo so pa pred kratkim prenovili.

Oba sta se v mladih letih tudi kulturno udeleževala, pela sta in igrala, mama Marjana celih 18 let.

T. Ravnikar

Prometna nesreča je terjala novo žrtev, tokrat enega najvidnejših telovadcev in vodnika mnogih generacij športnikov in telovadcev Vinka VIDMARJA.

Kdo ni poznal tega vzornega vodnika in dolgoletnega načelnika telesno vzgojnih društev, ki je pred vojno vodil napredne sokolske vrste in je zaradi takih nazorov bil preseljen iz Domžal v Makedonijo, a pozneje v Prevalje na Koroškem,

Po osvoboditvi se je vključil v aktivno delo pri domžalskem

Pred fluorografsko akcijo v naši občini

Po štirih letih bo v naši občini zopet organizirano množično fluorografiranje odraslega prebivalstva. Namen te množične zdravstvene akcije je odkrivanje bolezni vseh organov prsnega koša. Danes se namreč zdravstvena služba ne zadovoljuje samo s pregledi tistih, ki se zdravstveno slabo počutijo in pridejo k zdravniku iz lastnega nagiba, ampak zdravstvena akcija kot je fluorografiranje odkriva vse tiste, ki se še ne čutijo bolne. Tako obravnava dispanzer za pljučne bolezni in tuberkulozo po fluorografiji tudi tiste primere, ki še ne kažejo alarmantnih znamenj bolezni. S tem pa je seveda zdravstvena zaščita prebivalstva in zdravljenje mnogo lažje in uspešnejše.

S fluorografijo prsnega koša, zlasti če je sistematično in dovolj pogosto izvedena, lahko ugotovimo še prav začetne oblike obolenj. To so vsa poznana obolenja dihalnega sistema, pljuč, srca in velikih žil. Najpomembnejši obolenji, ki jih uspešno z fluorografijo pravočasno odkriti sta tuberkuloza in pljučni rak. Tako z aktivnostjo te zdravstvene akcije najdemo bolnika sami ne da bi pasivno čakali nanj, da se javi potem, ko ima že težave.

Kljub upadanju obolevnosti za pljučno tuberkulozo, še vedno odkrivamo na fluorografskih pregledih pljučne primere tuberkuloze, med katerimi je določeno število takih, ki se razvijajo ne da bi prizadeti imeli zaradi tega težave. Pri pravočasnem odkrivanju tuberkuloznih bolnikov omejimo širjenje infekcije, uspešnejše je zdravljenje in bolniki se prej vračajo v produkcijo. Prekasno odkrivanje pa povzroča vsega ustvarja kronične invalide.

V zadnjih letih pa odkrivamo z fluorografijo vedno več pljučnega raka. Statistično je namreč ugotovljeno, da je rak vse bolj pogost, posebno pri moških, nekoliko manj pa pri ženskah. V začetku obolenja so znaki obolevnosti tako neznatni, da je bolezen v tem stadiju možno odkrivati šele s fluorografijo. Rak se lahko razvija mesece in mesece, ne da bi bolnik to čutil in se nam javil na zdravniški pregled. Zato je za fluorografiranje značilno prav to, da vse bolj pogosto odkriva začetna rakasta obolenja pri navidezno zdravem človeku.

Če na fluorografskih posnetkih razberemo kake spremembe t. j. sence, še ni mogoče postaviti zanesljive diagnoze, za katero bolezen gre, opozarjajo pa na potrebo po nujnih nadaljnjih preiskavah.

PLAN FLUOROGRAFSKE AKCIJE

Ekipo: A

Datum	Čas fluorografiranja		Fluorografska baza	Teritorij (naselje)	Število planir. oseb
	od—do	ur			
17/10	8—12	13—18	7	DOMŽALE	Domžale, Šentpavel, Zaboršt, Studljanska, Depala vas 4.232
19/10	7—12	13—18	8	občinsko	
20/10	7—12	13—18	8	dvorišče	
21/10	7—12	13—18	8		
22/10	8,30—15	6,30	ZG. JARŠE	Zg. Jarše, Preserje pri Radomljah	767
			Induplati — menza		
23/10	9—15	7	TRZIN — šola	Trzin	672
24/10	9—15	6	MENGES	Mengeš, Topole	2.027
26/10	9—15	6	dom počitka		
27/10	9—15	6			
28/10	9—15	6	VIR	Vir, Podrečje	
29/10	9—15	6	kulturni dom		1.379
30/10	8—15,30	7,30	MORAVČE	Cešnjice, Dešen, Hrib nad Ribčami, Katarija, Podstran, Pogled, Rudnik, Serjuče, Soteska, Sp. Preker, Velika vas, Zg. Preker, Zalog pri Kraščah, Zalog pri Moravčah, Drtija, Sp. Dobrava	871
			kulturni dom		
31/10	7—11,45	4,45	BLAGOVICA	Selce, Poljane, Cešnjice, Lipa, Prevoje, Prilesje, Vel. Jelnik, Zlatenek, Jelša, Mali Jelnik, Golčaj, Podsmrečje, Blagovica, Vošče, Zg. Loke, Korpe, Gaberje, Podmilj, Log Gorenje, Vranke, Suša, Javorje, Sp. Petelinjek, Zg. Petelinjek	572
			krajevni urad		
31/10	12,45—14,30	1,45	TROJANE	Trojane, Učak, Sentožbolt, Bršenovica, Prvine, Hribi, Jclševica — del, Zide, Zavrih	230
			krajevni urad		

Ekipo: B

Datum	Čas fluorografiranja		Fluorografska baza	Teritorij (naselje)	Število planir. oseb
	od—do	ur			
17/10	8—14	6	IHAN — šola	Ihan, Brdo, Selo pri Ihanu, Goričica, Prelog	656
19/10	7—11	4	DRAGOMELJ	Dragomelj, Bišče, Mala Loka, Pštata	449
19/10	12—14	2	ROVA — gostilna »pri Pircu«	Rova, Dolenje, Zagorica, Ziče, Jasen, Kolovec	189
20/10	9—15	6	RODICA — šola Jarše	Rodica, Sp. Jarše, Sr. Jarše	664
21/10	9—15	6	RADOMLJE	Radomlje, Hudo in Skrjančevo	653
22/10	7—12	5	LUKOVICA	Videm, Trnjava, Preserje, Sp. Koseze, Zg. Prapreče, Sp. Prapreče, Brdo, Ceplje, Gradišče, Lukovica	501
			krajevni urad		
22/10	13—14,30	1,30	ČRNELO — posestvo	Turnše, Češenik	197
23/10	8—12	4	KRAŠNJA — šola	Krašnje, Kranje brdo, Koreno, Vrh, Kompolje, Negastrn, Zirovše, Vinje, Sp. Loke	432
23/10	13—14,30	1,30	RAFOLČE	Straža, Dupeljne, Vrhovlje, Rafolče	171
24/10	8—12	4	PREVOJE — pri Raku	Vrba, Sentvid, Prevoje, Imovica, Prevalje	453
24/10	13—14	1	ZLATO POLJE	Zlato polje, Obrše, Mala Lašna, Preserje pri Zl. polju, Brezovica, Podgora, Trnovče	114
26/10	8—10,30	2,30	PEČE — v šoli	Gora pri Pečah, Križate Peče, Podgorica, Pretrž, Zg. Koseze	270
26/10	11,30—13,30	2	GABERJE — pri Ravnikarju	Gaberje, Hrastnik, Mošenik, Ples, Ljmbarska gora, Selce, Zg. Dobrava	224
27/10	8—12	4	KRTINA — šola	Krtina, Brezovica, Brezje, Rače, Laze pri Domžalah, Skocjan	410
27/10	12,30—14	1,30	ZALOG POD TROJICO	Zalog pod Trojico, Trojica, Kokošnje, Goričica, Zeje, Račni vrh, Studenec	186
28/10	8—10	2	VRHPOLJE — šola	Dole, Zg. Tustanj, Stegne, Sp. Tustanj, Zg. Javoršica, Vrhpolje, Sp. Javoršica	229

V boju proti boleznim pljuč kot so tuberkuloza, rak ali druga obolenja zdravstvena služba kljub vsem sodobnim pripomočkom in metodam dela ne more doseči popolnih uspehov, če pri tem ne sodeluje tudi prebivalstvo. Uspešnost odkrivanja teh bolezni ni boja proti njim pa je odvisno od sistematično in dosledno izvedene akcije fluorografiranja.

Dr. CVETA ANDREJČIČ

Datum	Čas fluorografiranja		Fluorografska baza	Teritorij (naselje)	Število planir. oseb
	od—do	ur			
28/10	11.45—13.45	2	KRASCE — pri Bergant gostilna »Fräulein«	Dole pri Krašcah, Gorica, Imenje, Krašce, Prikerica, Selo pri Mor.	227
29/10	9.15—14.45	5,30	DOB — šola	Dob, Gorjuša, Zelodnik	566
30/10	8—12	4	LOKA PRI MENGŠU — gasilski dom	Loka pri Mengšu, Dobeno	444
30/10	12.45—14.45	1,30	KOLICEVO Papirnica	Količevo	164
31/10	7—11,30	4,30	HOMEČ pos. osnovna šola	Homeč, Nožice	521
31/10	11.30—14	4	ZAMUDNIKI	Domžale — občinsko dvorišče	

Zdrav duh (?) v zdravem telesu

Cloveška narava je k sreči taka, da se hitro prilagaja razmeram in tudi hitrim spremembam razmer. Prav zanimivo je slediti našim čustvom, kako različno reagirajo na situacije, v katere nas zavestno ali podzavestno nosi tok življenja. Nekateri so vse življenje zadovoljni z enoličnostjo, drugi želijo hitrih sprememb. Spremembe pa je treba včasih izsiliti, oziroma prepričati in angažirati celo vrsto ljudi, da se za določene spremembe, kot družbeni delavci, tudi javno opredele.

Dolgo že govorimo, da mora imeti telesna kultura vidno mesto v našem družbenem dogajanju. Prav je tako, za to smo glasovali, ko smo dobili družbeni denar zanjo.

Razvoj hitro teče, pa smo menili, da samo z nogometaši, smučarji, kegljaci, ribiči in gobarji ne bomo prišli daleč. Potrebujemo sodoben šport. To pa je samo košarka! To je šport refleksa, dinamike, elegancije in sploh o.k. Glasovali smo zanjo, za denar namenjen zanjo in za dvorano, imenovano »hala«, ki smo jo poleg odprtega igrišča zgradili predvsem za košarko.

Z ozirom na čas in kraj, kakršen Domžale so, pa z navadno, podeželsko košarko ne kaže imeti opravka. Hočemo reprezentančno košarko! Zato glasujemo! Pa smo. Imamo košarko, ki nam jo marsikatero slovensko mesto zavida. Imamo košarkarski klub uvrščen v II. zvezno ligo, kar pomeni, da so Domžale s tem klubom postale znane po vsej državi. Kdo ne bi bil ponosen na to, če je v njem kaj nacionalne in lokalne vesti.

Pravzaprav širša javnost o domžalski košarki bolj malo ve. Razen rezultatov tekem, ki so ljubiteljem košarke, žal, preddobro znani, nihče ne piše o njej kot pišejo o svoji dejavnosti gasilci, planinci in druge organizacije. Čudno, da je tak molk! Ni pa nobena skrivnost, da košarkarski klub dobiva redno znatno pomoč družbe. Za to smo glasovali!

Aktivnih športnikov (navadnih, podeželskih) je v naši občini čez 1.000 (entisoč), domžalskih košarkarjev pa s pionirji 80 (osemdeset). Ker teh 80 za domžalsko občino res veliko pomeni, smo rekli, da bo denar iz občinskega proračuna, namenjen za telesno vzgojo, pravično razdeljen. Entisoč navadnih športnikov dobi (smo rekli) 55 %, osemdeset košarkarjev za 45 % od skupne vsote, namenjene za šport. Zaradi posebnih zaslug naših »skoro« zlatih fantov, smo tudi drugače široko odprli svoja srca. Saj zaslužijo. Ker člani (komaj še) branijo svoj klub v II. zvezni ligi, je razumljivo, da jim udeležbo na treningih, ki jih ni malo, plačamo v gotovini. Verjemi, da fantje na treninge hodijo, hodijo. Mislim, da zato, da delno pokrijejo izgubo, ki jo imajo po skoraj vsaki izgubljeni tekmi. Sklenili smo namreč, da dobijo igralci s trenerjem vred za vsako dobljeno tekmo tudi do 250.000 starih din nagrade,

kar pa sploh ni nagrada ali celo plačilo, temveč premija. Za treninge ne dobijo plače, ampak hranarino, da smo si na jasnem.

S temi podatki ne mislim povzročati hude krvi naše športne javnosti. Eno si zapomnimo. Kadar bo na primer klub za konjski šport branil svoje barve v II. zvezni ligi ali kdo drug, bo užival iste ugodnosti. Če dajemo košarkarjem že tretje leto dvorano brezplačno v najem, tudi za veselice, pri katerih so iztržili lepe denarje, delamo to z zavestjo, da opravljamo družbeno koristno delo. Če bi bili tudi za druge organizacije in najemnike dvorane tako dobrosrčni, bi reprezentančnost košarkarjev izgubila svoj pomen. Vsi ne moremo biti enaki. V športu pa še celo ne.

Kljub omenjenim privilegijem, kljub podpori široke javnosti (?) in naklonjenosti najvidnejših političnih funkcionarjev, pa se barka rdečih žog v Domžalah nevarno nagiba. Samo čudežni vetrovi, ali pa srca, s kakršnimi delajo drugi športniki, bodo potrebni, da ne potone. Osamljeni kapetan te barke napenja vse moči, da bi rešil, kar se rešiti da. Ko vsak dan opazujem njegovo izredno voljo in neprestano željo, da bi ustvaril s košarko dobre športnike, ga primerjam z Gasparijevo sliko pri Konški na Trojanah, na kateri je upodobljen ves skrivljen mož z težkim križem na plečih. Na križu pa sedi kot na tronu, žena, ki mu s palico po grbi bere levite.

Bolj brezskrbno gledajo na življenje njegovi »veliki« fantje. Ko jih je košarkarski klub Zagorje kot soseda povabil ob 20. letnici obstoja svojega kluba v goste, so deželanom, kot so Zagorje pokazali da so meščani, veliki športniki, da so Domžalčani. Za nas Domžalčane je kar sreča, da v prvem moštvu kluba ni skoraj nič Domžalčanov. Toda v Zagorju tega ne vedo! Prijateljsko srečanje je potekalo vseskozi pod geslom »vužgi ga Blaž«, dokler ni bil kontigent, ki so ga gostitelji namenili, izčrpan. Kdo bi hodil sredi veselja domov. Naši ne! Dobrim Zagorčanom so potem iz rezervne zaloge pobrali toliko steklenic pijače, da so od presenečenja komaj lovili sapo. Tudi s prehrano ni bilo boljše. Gostitelji niso znali preceniti potreb »višje družbe«. Zato so naši — reveži — vsak na svoje, a ne za svoje, naročali, kar se je komu zdelo primerno.

Potem pa še ta turistična nezainteresiranost v teh rudarskih krajih. Gostinci bi lahko vedeli, da je 20-letnica košarke v Zagorju samo enkrat na 20 let in da so bili Domžalčani specialno povabljeni na to slavo. Pa ti gredo zapirat lokale opolnoči. Kdo se ne bi popenil zaradi take malomarnosti. Jasno, da naši niso stali križem rok. Ker jim kopališke restavracije v Izlakah niso hoteli odpreti, so jih milo kaznovali s tem, da so zmetali posode za smeti čez ograjo v bazen.

Prav jim je, Izlačanom in njihovim Medijskim Toplicam. Zakaj pa imajo okoli baze samo poldrugi meter visoko ograjo. Pa tudi na košarkarje bi lahko kdaj pomislili, če že ne na Domžalčane, pa na druge. Seveda so potem tam doli kleli dva dni, ko so praznili in čistili bazen bananinih olupkov in pepela. Bili pa so toliko taktični, da našim niso poslali računa za čiščenje, le silno »veselje« nad takimi gosti so izražali našim funkcionarjem, ko so prišli delat obračun za tisti večer.

Da ne bo kdo po krivem obdolžen, moram povedati, da so se šli igrati s smetmi in bazenom, košarkarji, imenovani »old boys«. To so starejši resni fantje, ki igrajo košarko samo še za razvedrilo in so stalni spremljevalci in navijači pravih košarkarjev.

Ce bo koga zanimala identičnost teh podatkov ali pa še več detajlov iz tega srečanja, jih bo zanesljivo dobil v Zagorju in Izlakah.

Zdaj na koncu bo kdo vprašal, kako, da se jaz vtikam v to, ko mi zaradi službenega razmerja in neprestanih stikov z domžalsko košarko, ta predznost lahko samo škoduje kot v Cankarjevih časih, ko so vladali Kantorji, župani in župniki, vsem, ki so zaradi odkrite besede pošiljali ljudi v izgnanstvo.

Odgovor je jasen:

— ker poznam situacijo,
— ker sem vse življenje proti privilegijem,

— ker sem bil veliko let sam športnik in zato stojim ob strani tisoč športnikov v naši občini,

— ker vem, da jih je več, ki bi to zadevo radi sprožili v razmišljanje, pa zaradi zajčjega poguma tega ne storijo,

— in končno zato, ker moram skrbeti brezkompromisno za čim bolj ekonomično izkoriščanje domžalske dvorane (tako mi je rečeno)!

A. Zajc

Start nogometašev

Nogometaši Domžal, ki so se v pretekli nogometni sezoni komaj rešili izpada, so odlično startali v novem prvenstvu. V prvem kolu so doma visoko premagali moštvo Rakeka s 6:0 (4:0). Rezultat bi bil lahko še večji, vendar so domači igralci zastreljali kar tri enajstmetrovke,

V novi temovalni sezoni bo moštvo Domžal precej okrepljeno. Iz vojske sta se vrnila bivša igralca Jančigaj in Hribar T. pristopili pa so Horvat, Pirš in Koplan. Vodstvo nad treningi je prevzel Andrej Vavpetič, tako da imajo nogometaši sedaj vse možnosti, da z resnim in vztrajnim delom posežejo celo v boj za prvo mesto v ljubljanski nogometni podzvezi.

M. Pavlin

Uspeh mladih na Prevojah

Člani košarkarske ekipe Mladinskega aktiva Prevoje-Sentvid

Mladinski aktiv Prevoje — Sentvid je že dalj časa eden najboljših v naši občini. Dokaz za to je priznanje OF slovenskega naroda, ki nam ga je podelila KO SZDL Domžale ob letošnji prvi podelitvi priznanj najbolj zasluženim organizacijam za delo na družbeno-političnem področju, v športu, kulturi itd.

Mladinci s Prevojin Sentvida smo res ponosni na to priznanje in ga skušamo na vsak način tudi opravičiti. V ponos so nam doseženi uspehi na minulih pomembnih športnih tekmovanjih. Najbolj smo veseli uspeha, ki so ga dosegli naši mladinci na letošnjem tekmovanju »Po poteh partizanske Ljubiljane«. V najtežji disciplini — partizanski marš na 28 km so dosegli 13. mesto, oziroma 2. mesto med tekači amaterji in tako uspešno zastopali našo občino na tej množični prireditvi.

Na tekmovanju v teku po domžalskih ulicah maja letos, ki ga je organiziralo Predsed-

stvo OK ZMS Domžale, je naša ekipa zasedla drugo mesto, ker je zamudila štart.

Najbolj priljubljen in najbolj množičen šport, z bogato tradicijo na Prevojah, je košarka. Naši košarkarji beležijo dobre rezultate v srečanjih z ekipami naše občine, tako da marsikatera poražena zapusti igrišče. Kljub temu, da so pogoji za trening slabi (peščeno in prašno igrišče), se naši fantje zbirajo vsako popoldne in do poznega večera pridno trenirajo, žal brez strokovnega vodstva.

Omenimo naj še dva registrirana kluba, ki sta znana tudi izven naše komune in prek meja naše domovine, katerih jedro tvorijo zopet mladinci matičnega aktiva; to sta TAK in hokejski klub Prevoje.

Občinski športni forumi bodo morali vsekakor upoštevati vsa ta dejstva pri izbiri lokacij za gradnjo novih športnih objektov.

V. Prašnikar

Košarkarji iz Trsta na pripravah v Domžalah

V domžalski hali se je teden dni pripravljalo na začetek nove tekmovalne sezone 16 košarkarjev iz Trsta. Članov slovenskega športnega društva Bor. Namen priprav pa ni bil samo uigravanje ekipe, temveč tudi spoznavanje stare domovine ter vzpostavitev prijateljskih stikov s sorodnimi društvji. Igralec Bora, ki so vsi Slovenci, so bili navdušeni nad prijaznostjo domačih košarkarjev, ki so jim omogočili 7-dnevne priprave. Zadovoljni z dobrimi pogoji so se odločili, da se drugo leto vrnejo v Domžale, čeprav krijejo vse stroške prehrane in bivanja igralci sami.

»Naše društvo Bor je največje med 28 slovenskimi športnimi društvi v zamejstvu. Cilj nam je, da združujemo slovensko mladino v Trstu ter tako ohranjamo slovenske navade in govorce. V društvu je

največ zanimanja za košarko, čeprav se ukvarjamo tudi z namiznim tenisom, lahko atletiko in odbojko. Prav v odbojki smo tudi najboljši. Obe članski vrsti, moška in ženska, tekmuje v italijanski B ligi,« nam je v skupih besedah orisal delovanje društva kapetan košarkarskega moštva Branko Lakovič, ki se v imenu vseh igralcev zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pomagali, da so se v Domžalah tako dobro počutili.

Pred odhodom so italijanski košarkarji odigrali trening tekmo z domačim drugoligašem. Po zanimivih igri so zmagali Domžalčani z rezultatom 73 : 63 (30 : 29), po končani tekmi pa so bili igralci obeh moštev gostje podpredsednika občinske skupščine, tovariša Jakoba Černeta.

M. Pavlin

Obvestilo bralcem in dopisnikom:

V času poletnih počitnic, ko Občinski poročevalec ni izšel, smo prejeli toliko zanimivih prispevkov, da vseh nismo mogli uvrstiti v septembrsko številko našega glasila.

Objavili jih bomo v naslednji številki. Dopisnike prosimo, da nam to z razumevanjem oprostite.

Naši kinematografi predvajajo

KINO DOMŽALE:

16.—17. IX.	fr. b. VV film	24 UR V ŽIVLJENJU ENE ZENE
19.—21. IX.	amer. b. CS film	UGANI KDO PRIDE NA VEČERJO
23.—24. IX.	amer. b. film	BOSONOGA V PARKU
26.—28. IX.	amer. b. film	SKRIVNOSTNA VOJNA HARRY FRIGGA
30. IX.—1. X.	amer. VV film	HLADNOKRVNI
3.—5. X.	fr. b. CS film	VZNEMLJIVE NOČI LADY HAMILTON
7.—8. X.	amer. b. film	GOLOROKI ŠERIF
10.—12. X.	amer. b. VV film	VELIKI MAC LINTOCK
14.—15. X.	it. jug. b. film	NEUŠTRAŠNA TROJICA
17.—19. X.	angl. it. fr. b. CS film	NA TEBI JE VRSTA DA UMRES

KINO RADOMLJE:

15.—17. IX.	fr. b. VV film	OPERACIJA LEONTINA
19.—20. IX.	fr. b. VV film	V ŽENITU SONCA
22.—24. IX.	fr. b. CS film	PRINC JE POTREBNA DEVICA
26.—27. IX.	amer. b. film	ORLOVSKO GNEZDO
29. IX.—1. X.	fr. b. film	BENJAMIN
3.—4. X.	amer. b. CS film	IZGUBLJENA KOMANDA
6.—8. X.	dan. b. film	ODKRITJE LJUBEZNI
10.—11. X.	it. fr. b. CS film	ČRNI SULICARJI
13.—15. X.	fr. b. CS film	UJETNICA
17.—18. X.	amer. b. film	ZADNJI VLAK IZ KATANGE

16.—17. IX.	nem. b. film	SKRIVNOST NUNE V BELEM
19.—20. IX.	amer. b. film	GRMADA MORILCEV
23.—24. IX.	amer. jug. b. film	ZAOBLJUBA ZVESTE ZENE
26.—27. IX.	amer. b. CS film	HUDIČEVA BRIGADA
30. IX.—1. X.	nem. b. film	VRAG VZEMI PROFESORJE
3.—4. X.	amer. b. VV film	TARZAN IN DECEK IZ DŽUNGLE
7.—8. X.	amer. b. VV film	STOJ STRELJAL BOM
10.—11. X.	amer. b. film	CENA MASČEVANJA
14.—15. X.	š.p. amer. b. CS film	SPREMLJEVALEC ZLATE POŠILJKE
17.—18. X.	amer. b. VV film	NEVADA SMITH

POTUJOČI KINO:

amer. film TARZAN IN NJEGOV SIN	3. X. v KRAŠNJI
	4. X. v PREVOJAH
15. IX. v MORAVČAH	
16. IX. v IHANU	it. fr. b. VV film VSTANI IN STRELJAJ
19. IX. v KRAŠNJI	
20. IX. v PREVOJAH	6. X. v MORAVČAH
it. b. film CEZAR PROTI	7. X. v IHANU
PIRATOM	10. X. v KRAŠNJI
22. IX. v MORAVČAH	11. X. v PREVOJAH
23. IX. v IHANU	
26. IX. v KRAŠNJI	angl. b. VV film LE DVAKRAT ZIVIS
27. IX. v PREVOJAH	
amer. b. film MAT HELM TAJNI	13. X. v MORAVČAH
AGENT	14. X. v IHANU
29. IX. v MORAVČAH	17. X. v KRAŠNJI
30. IX. v IHANU	18. X. v PREVOJAH